

ЯК І НАЛЕЖЫЦЬ БРАЦКІМ НАРОДАМ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

«Узроўнены: мы разам пераадолеем любыя цяжкасці. Нічога экстраардынарнага не адбылося. Мы проста працуем у новых умовах. Да іх трэба спакойна адаптавацца і далей дзейнічаць, што мы сёння і прадамастравалі. Вы можаце быць узроўнены, што беларусы дастойна прайдуць сваю частку шляху», — заявіў Аляксандр Лукашэнка.

Беларускі лідар таксама зазначыў, што пачатак работы ЕАЭС не зніжае актуальнасці і перспектывы развіцця Саюзнай дзяржавы. «Яна застаецца найбольш прагрэсіўным інтэграцыйным утварэннем, у рамках якога ўпершыню сумесна адпрацоўваюцца і рэалізуюцца многія пытанні. Няхай не так хутка, але мы акуратна ўдасканальваем раней прынятыя рашэнні і працэсы, што адбываюцца на тэрыторыі нашай Айчыны, пастаянна знаходзяцца ў полі зроку ўрадаў і кіраўніцтва нашых краін», — падкрэсліў беларускі лідар.

Аляксандр Лукашэнка расказаў, што па выніках пасяджэння прыняты бюджэт Саюзнай дзяржавы на 2015 год. «Важна, што ў бягучай няпростай сітуацыі мы гэты бюджэт павялічылі. Значная частка сродкаў пойдзе на саюзныя праграмы. Гэта — энергетыка, будаўніцтва, транспарт, сельская гаспадар-

ка. Такіх у нас чатыры дзясяткі праектаў», — адзначыў кіраўнік беларускай дзяржавы. Зацверджаны таксама прыярытэты на прамакі і першачарговыя задачы развіцця Саюзнай дзяржавы на сярэднэтэрміновую перспектыву да 2017 года ўключна — правядзенне ўзгодненай знешняй палітыкі, фарміраванне адзінай навукова-тэхналагічнай прасторы, развіццё АПК, стварэнне адзінай міграцыйнай прасторы, агульнага рынку працы, забеспячэнне сацыяльнай абароны грамадзян.

Аляксандр Лукашэнка пасля завяршэння пасяджэння ВДС закрэпуў яшчэ адно надзвычай важнае пытанне — аб недапушчэнні фальсіфікацыі і перагледу вынікаў Другой светскай вайны. «Мы вельмі актыўна працуем, асабліва нашы навукоўцы, па супрацьдзейнічэнні спробам фальсіфікацыі гісторыі і сучаснага гістарычнага праўды пра Другую светскую вайну», — падкрэсліў Прэзідэнт. Аляксандр Лукашэнка падзякаваў Прэзідэнту Расіі Уладзіміру Пуціну за трапяткоўе стаўленне і выразную пазіцыю ў дачыненні да агульнай Перамогі.

У сваю чаргу Уладзімір Пуцін адзначыў вялікі ўклад Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнка ў ўрэгуляванне ўкраінскага крызісу.

Знешняя палітыка

Не выключана, што да рыжскага саміту «Усходняга партнёрства», які пройдзе ў сярэдзіне мая гэтага года, будзе падпісана пагадненне паміж нашай краінай і Еўрапейскім саюзам аб змякчэнні візавага рэжыму. Пра гэта паведаміла намеснік міністра замежных спраў Алена КУПЧЫНА па выніках беларуска-італьянскіх кансультацый паміж міністэрствамі замежных спраў.

Чарговыя кансультацыі па пытанні змякчэння візавага рэжыму пройдуць у найбліжэйшы час у Мінску.

— Павіна сказаць, што менавіта ў гэтыя дні Еўрасоюз разглядае выпрацоўку новай перагаворнай пазіцыі па дадзеным пытанні, — адзначыла намеснік міністра. — Спадзяёмся, што па выніках кансультацый у нас атрымаецца дасягнуць істотнага прагрэсу, але не ўсё залежыць ад нас, мы чакаем пазітыўных зрухаў і з еўрапейскага боку па шэрагу пытанняў.

Трэба сказаць, што да ўчарашняга дня кансультацыі паміж МЗС Беларусі і Італіі не праводзіліся на працягу амаль шасці гадоў.

Візавы рэжым з ЕС

МОЖА ЗМЯКЧЫЦЦА

Праз пытанні ўсынаўлення нашых дзяцей італьянскімі сем'ямі, — адзначыла Алена Купчына. — Італія — гэта адзіная краіна ў свеце, грамадзяне якой маюць права на ўсынаўленне беларускіх дзяцей. У гэтай вельмі важнай сферы мы таксама выходзім — відаць, у наступным годзе — на новы пратакол беларуска-італьянскага дакумента, які ўзмоцніць гарантыі бяспекі беларускіх дзяцей.

— Мы прыйшлі да высновы, што дынаміка іх становіцца, але застаецца добры патэнцыял — у прыватнасці ў плане італьянскіх інвестыцый у беларускую эканоміку, — падкрэсліў Бенедэта Дэле ВЕДОВА, намеснік міністра замежных спраў і міжнароднага супрацоўніцтва Італіі.

Акрамя гэтага, Бенедэта Дэле Ведова паведаміў, што Італія высока ацэньвае ролю Рэспублікі Беларусь таваразварт дасягнуў рэкорднай лічбы — 2,2 млрд долараў. Па словах Алены Купчынай, гэта вельмі добры паказчык.

— У нашых стасунках склаўся ўнікальная сітуацыя, перш за ўсё,

Надзея ЮШКЕВІЧ

Бытавыя паслугі

ПАКУЛЬ НЕ ПОЗНА

Найдаўна пры стварэнні Рэестра бытавых паслуг Беларусі ў адпаведнасці з Указам №371 з'явілася адна важная умова — сёлета з 1 чэрвеня легальна аказваць паслугі могуць толькі тыя, хто там зарэгіструецца. Часу для гэтага ўсё менш, а суб'екты гаспадарання не спяшаюцца.

ТОЛЬКІ 5%

Па словах начальніка ўпраўлення бытавога абслугоўвання насельніцтва Міністэрства гандлю Валянціны ЛЯЎКОЎСКАЙ, у дзяржаўным інфармацыйным рэсурсе «Рэестр бытавых паслуг Рэспублікі Беларусь» на гэты момант зарэгістраваліся 1,8 тыс. суб'ектаў гаспадарання, якія аказваюць бытавыя паслугі, або крыху больш за 5% ад іх агульнай колькасці. Усяго ж іх па ацэначнай інфармацыі, каля 35 тысяч. Найбольш актыўна падаюць заявы ў Брэсцкай воласці. Валянціна Ляўкоўская звярнула ўвагу, што ў суб'ектаў гаспадарання, якія аказваюць бытавыя паслугі, засталася няшмат часу, каб падаць заявы на ўключэнне ў рэестр, бо канчатковы тэрмін абавязковай рэгістрацыі — 1 чэрвеня 2015 года. У цэлым, па словах начальніка ўпраўлення, стварэнне рэестра не стварыла дадатковых бар'ераў для бізнесу. Хутчэй наадварот — ён дазволіць зрабіць гэты сектар яшчэ больш празрыстым.

ЯК ТРАПІЦЬ У РЭЕСТР?

У Рэестр бытавых паслуг уключаюцца звесткі аб суб'ектах гаспадарання (юрдычных асобах і індывідуальных прадпрыемствах), якія аказваюць бытавыя паслугі; відах бытавых паслуг, формах бытавога абслугоўвання; звесткі аб аб'ектах бытаво-

га абслугоўвання, у якіх аказваюцца бытавыя паслугі; зводныя звесткі аб стане бытавога абслугоўвання. Заявы на ўключэнне ў рэестр падаюцца на папярывым носбіце шляхам асабістага зварту або па пошце ў гарадскія, раённыя выканаўчыя камітэты, мясцовыя адміністрацыі раёнаў Мінска па месцы рэгістрацыі юрыдычнай асобы, індывідуальнага прадпрыемальніка (у выпадку аказання бытавых паслуг без аб'екта бытавога абслугоўвання) альбо па месцы знаходжання аб'екта (у выпадку аказання бытавых паслуг у аб'екце бытавога абслугоўвання). З 1 сакавіка на партале агульнадзяржаўнай аўтаматызаванай інфармацыйнай сістэмы дзейнічаюць інтэрфейсы для падачы заяў у электронным выглядзе.

ЦЭНЫ ПАД КАНТРОЛЕМ?

Як адзначыла Валянціна Ляўкоўская, сфера бытавога абслугоўвання пашыраецца. Змяняюцца віды паслуг, падыходы і формы. Па значнасці бытавыя паслугі знаходзяцца на другім месцы пасля паслуг сувязі, у 2014-м іх удзельная вага ў структуры платных паслуг дасягнула 18,7% (у сувязі — 18,8%). За мінулы год у Беларусі адкрылася 1100 аб'ектаў бытавога абслугоўвання, а гэта каля 2850 працоўных месцаў. Самай папулярнай паслугай з'яўляецца чыгульня. У 2014 годзе тэмп росту бытавых паслуг, арганізаваных на Беларусі ў

адносінах да 2013-га склаў 99,7% у супаставных цэнах. Задача была пастаўлена — 102%. Невыкананне гэтага паказчыка адбылося з-за Мінска і Брэсцкай воласці. Лідзіруючыя пазіцыі па гэтым паказчыку займаюць Мінская і Гомельская — 106% кожная. Усяго ж аказана паслуг на суму больш як у 14 трлн рублёў. Цэны сёння фарміруюцца суб'ектамі гаспадарання. Найбольшы рост цэн адбыўся ў Мінску, дзе плацежаздольнасць насельніцтва самая высокая.

«Так, напрыклад, у Гродне можна пашыць сабе верхнюю вопратку прыблізна за 280 тысяч рублёў, а ў Мінску гэты вырб будзе каштаваць каля 600 тысяч. Што тычыцца чыгульні, то цэны па краіне на мужчынскую мадэльную стрыжку вагаюцца: у Віцебскай воласці — 46 тыс. руб., у Брэсці — 61 тыс. руб., у Мінску — 71 тыс. руб. Цэны фарміруюцца неадназначна. Тым не менш вялікіх цэнавых скачкоў у бытавых паслугах мы не назіраем», — адзначыла начальнік упраўлення бытавога абслугоўвання насельніцтва.

Цэны на бытавыя паслугі за 2014-ы выраслі ў сярэднім па краіне на 26% адносна 2013 года. Таксама актуальнай з'яўляецца праблема крокавай даступнасці паслуг. Асабліва гэта тычыцца новабудуляў. У асноўным паблізу новых раёнаў самымі першымі з'яўляюцца чыгульні, хімічныя, пральны, швейныя майстэрні. Аднак у Міністэрстве гандлю лічаць, што для спяжыўца гэтага недастаткова.

Ілья КРЫЖЭВІЧ

Праблема

ВЫЙСЦЕ ЁСЦЬ

Прадпрыемальнікам дазволілі гандляваць без дакументаў, але з выплатай падаткаў па двойной стаўцы

Як паведаміла прэс-цэнтр Міністэрства па падатках і зборах, гэта прадгледжана практаем новага ўказа для індывідуальных прадпрыемальнікаў.

Такім чынам, згодна з падрыхтаваным дакументам, індывідуальны прадпрыемальнік — плацельшчыкам адзінага падатку будзе прадастаўлена права прадаваць увезеныя з тэрыторыі краін Мылтнага саюза тавары без дакументаў, якія пацвярджаюць іх наяўнасць (наступленне). Прэс-служба МПЗ удакладняе, што гаворка ідзе пра тавары (акрамя падакцызных), прызначаныя для рознічнага гандлю з выплатай адзінага падатку. Прадаваць іх можна будзе ў гандлёвых аб'ектах (за выключэннем магазінаў) і на гандлёвых месцах на рынках.

Аднак за ажыццяўлення рознічнага гандлю таварамі без такіх дакументаў прадгледжваецца аплата адзінага падатку з прымяненнем павышальнага каэфіцыента 2 і падатку на дабуўленую вартасць (ПДВ) у фіксаваных суммах у павялічаных памерах. «Падпісанне практа ўказа плануецца ў найбліжэйшы час», — гаворыцца ў паведамленні прэс-службы.

А вось да афіцыйнага апублікавання гэтага дакумента «іпэшнікі», якія ў сакавіку плануяць прадаваць тавары без дакументаў, абавязаны спачатку прадастаць падатковую дэкларацыю (разлік) па адзіным падатку і ажыццявіць аплату адзінага падатку ў ПДВ у фіксаванай суме. У гэтай дэкларацыі плацельшчыкам варта вылічыць адзіны падатак з узяцтвам павышальнага каэфіцыента 2 за рэалізацыю тавараў без дакументаў і ПДВ у фіксаваных суммах у памеры двюх ставак адзінага падатку (без ўліку павышальнага каэфіцыента 2 за рэалізацыю тавараў без дакументаў).

Спецыялісты падатковай галіны паведамляюць, што пасля ўступлення ў сілу гэтага ўказа прадастаўленне падатковых дэкларацый за сакавік (ці ўдакладненых падатковых дэкларацый за гэты месяц), а таксама даплата адзінага падатку і ПДВ у фіксаваных суммах за сакавік ажыццяўляюцца ў тэрміны (па праекце ўказа — не пазней за 31 сакавіка) і ў памерах, якія будуць вызначаны прынятым дакументам.

Сяргей КУРКАЧ

ЗА ПРАЦУ НЕ СОРАМНА

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Калі казаць пра рынак, з дапамогай якіх мы ствараем бар'ер крываўнаму свету, то яны заўсёды ўдасканальваюцца. Дакрэў № 6 даў органам унутраных спраў новыя магчымасці і інструменты для эфектыўнай барацьбы з незаконным абарачэннем наркотыкаў. На нас ускладзена вялікая адказнасць і паўнамоцствы. Станоўчыя зрухі ўжо ёсць. Параўноўваючы пачатак 2014-га з гэтым годам, бачым відавочнае — працэс стабілізацыі, колькасць нарказлачыўнасці перастае расці, менш людзей дастаўляюць у медустановы з перадазроўкаў, менш смерць ад наркотыкаў. Адыграла сваю ролю і ўвядзенне жорсткіх санкцый — не кожны наркадылер працягне свой «бізнес», ведаючы, што за гэта можна на 20 гадоў развітацца з волі.

Асабліваю занепакоенасць выклікае «амаладжэнне» спяжыўцоў псіхаактыўных рэчываў, а таксама павелічэнне (больш чым у 3,5 раза) колькасці нарказлачыўнасці з удзелам непалаўналетніх. Для параўнання: колькасць падлеткаў, якія ўчынілі злачынствы пад уплывам алкаголю, скарацілася амаль на 15%, а колькасць маладых людзей, якія пераступілі закон у стане наркатычнага ап'янення, узрасла ў 2,5 раза.

Сучасныя выклікі і пагрозы патрабуюць ад нас пільнай увагі менавіта да падставаў чалавечай пакалення. Невыпадкова Прэзідэнт нам гэты год аб'явіў Годам моладзі. Наша задача — абараніць маладое пакаленне ад уплыву розных дэструктыўных фактараў — распаўсюджвання наркотыкаў, радыкальных фанатстваў і рухаў або крываўнага асяроддзя з яго прывіднымі каштоўнасцямі.

— У апошні час насамрэч усплыла яшчэ адна не характэрная раней для нашага грамадства тэма — футбольныя фанаты...

— Сёння сапраўды ўсё часцей футбольныя заўятары ўспрымаюцца не як прыхільнікі спорту, а як злосныя парушальнікі правапарадку.

На жаль, мы маем неадзінаковы прыклад разбуральнага паводзі беларускіх фанатаў. Гэта члены добра арганізаваных брыгад са сваёй ідэалогіяй, статутам, воерамі і с'ябрамі, мэтамі і задачамі. Яны займаюцца спецыяльнай фізічнай падрыхтоўкай, транзіруюцца ў дагаворных масавых бойках. Гэта асяроддзе досыць разрозненае, але добра кіруюцца з дапамогай інтэрэнту.

На сваіх сайтах фан-групы не проста маюць зносіны, але і выкладваюць «фотасправаздачы» аб бойках. Летась былі

ФІЛІМОНА

зафіксаваны дзясяткі супрацьпраўных дзеянняў з боку фанатаў. Самыя актыўныя з іх, а гэта каля трох тысяч, знаходзяцца пад кантролем органаў унутраных спраў.

А маладое пакаленне між тым, у сілу сваёй неспрактываванасці і адсутнасці выразнай жыццёвай пазіцыі, з'яўляецца самай уразлівай мішэнню для кіравання свядомасцю і паводзінамі з боку тых жа радыкальных фанатаў. Мы гэта разумеам, таму прымаем неабходныя меры.

— Па-вашаму, наколькі эфектыўна ідзе барацьба з арганізаванай злачыўнасцю?

— Сіламі галоўнага ўпраўлення барацьбы з арганізаванай злачыўнасцю і карупцыйнай правадзіцца работа па недапушчэнні кансалідацыі разрозненых крываўнальных элементаў, выўлчэнні і спыненні новых крываўнальных схем, якія з'яўляюцца крыніцай даходаў злачыўнага свету. Сярод іншага, гэта дазволіла істотна знізіць перамяшчэнне лідэраў крываўнальнага асяроддзя праз тэрыторыю Беларусі.

Робіцца ўсё неабходнае, каб наша краіна была для крываўнаў непрыяўнай. Успомнім судовыя працэсы над так званым злodeзем у законе Аляксандрам Мядзведзевым па мінусцы Мядзведзьяні ці над адным з членаў вядомай «марозаўскай» банды па мінусцы Дрон, за якім цягнуцца шлефі цяжкі і асабліва цяжкіх злачыўнасцяў, у тым ліку забойства, незаконнае пазбавленне волі, абарачэнне зброі, наўмыснае знішчэнне маёмасці. Або арышт у Пскове яшчэ аднаго «злodeзя» — Паўла Алексяевіча,

больш вядомага ў крываўнальных колах пад мінусцы Паштэт. Усё гэта лагічны вынік нашай планамернай працы.

— Пытанні эканамічнай бяспекі і супрацьдзейнасці ўкраінскай эканоміцы з'яўляюцца прыярытэтнымі для любой дзяржавы. Раскажыце пра вынікі працы МУС у гэтай сферы.

— Колькасць крываўнальных спраў, заведзеных на карупцыйных і эканамічных злачыўнасцяў, узрасла больш чым на 12%. Па завяршаных расследаваннях крываўнальных справах да адказнасці прыцягваюцца 324 службовыя асобы за крадзяжы шляхам злоўжывання службовымі паўнамоцтвамі, 83 службовыя асобы — за атрыманне хабараў. Больш выкрыта замаскіраваных крадзяжоў у буйных і асабліва буйных памерах.

Мы нацэлены на аперацыйнае суправаджэнне працэдуры закупаў тавараў (работ, паслуг) за бюджэтныя сродкі. Выяўляліся факты атрымання субсідый на падставе фіктыўных дакументаў, лабіравання інтарэсаў камерцыйнай структуры пры ажыццяўленні закупаў. Дарчы, нярэдка фіксаваліся выпадкі і так званых прыпісак у сферы аграрна-мысловага комплексу.

У сферы жыллёва-камунальнай гаспадаркі большасць крываўнальных дзеянняў звязаны з будаўніцтвам і рэканструкцыяй, уключаючы бягучыя рамонтныя, закупкі, а таксама добраўрадаванне.

Істотнае значэнне мае павышэнне празрыстасці расхавання бюджэтных сродкаў і сродкаў дзяржаўных прадпрыемстваў. На працягу мінулага года вы-

вучаны дзясяткі праблемных пытанняў, звязаных з дзяржрэгуляваннем эканамічных адносін, нерацыянальным расхаваннем бюджэтных сродкаў і г.д. Вынікам стала ўнясенне 11 законадаўчых ініцыятыў.

У полі нашых інтарэсаў і «побытавая» карупцыя. Няхай яе грамадская небяспека не такая вялікая, аднак яна пагібельная для іміджу ўлады. Дробны падарункі ўрачам, настаўнікам, чыноўнікам фарміруюць грамадскую думку аб распаўсюджанасці карупцыйных працяў. Бяда ў тым, што людзі самі правакуюць гэту з'яву. Патрабуючы хабарнікам, у праваохораня органы яны лічаць за лепшае не звяртацца. Вельмі важна сфарміраваць у грамадзян нечэрпімасць да гэтай іржы, якая раз'ядае грамадства.

— Характар злачыўнасцяў змяняецца — зламаныя становіцца больш выхадодлівымі, выкарыстоўваюцца найноўшыя тэхналогіі. Міліцыя за імі паспявае?

— Мы сталі часцей сутыкацца з выкарыстаннем зламанымі агнястрэльнай зброі, захопам закладнікаў, нападмі на супрацоўнікаў органаў унутраных спраў. У мінулым годзе больш дзёрзкімі былі разбоі і рабаванні.

Для пацярджаных прывяду кастрычніцкі прыклад, калі ў Орыў адбыўся ўзброены напад на краму. У лічаныя хвіліны быў арганізаваны пошук падазраванага. Крыху больш як праз гадзіну затрымалі 25-гадовага жыхара Мінскага раёна. Супраціўляючыся, ён зрабіў з агнястрэльнай зброі піль стрэлаў. А потым, пры асабістым аглядзе, у падазраванага выявілі бронекамізэльку, два пісталеты, скрадзеныя грошы...

Усё большы ўплыў на крываўнагенную сітуацыю аказваюць камп'ютарныя тэхналогіі. У 2014 годзе зарэгістравана 2290 кіберзлачыўнасцяў. Напрыклад, узгадваецца затрыманне напярэдні чэмпіянату свету па хакеі траіх грамадзян Расіі, якія спрабавалі усталяваць на банкамат у Віцебску адмысловую прыладу для чытвання інфармацыі з магнітных палос плацежных картаў (скімер). Падазраваныя прызналіся ў дачыненні да ўстаноўкі такіх скімераў на банкаматы Мінска і Віцебска, а таксама кампраметацыі з пачатку 2014-га больш як 200 плацежных картак грамадзян нашай рэспублікі і крадзяжоў з выкарыстаннем падобных картак на агульную суму больш за 70 мільянаў беларускіх рублёў.

З дапамогай інтэрэнту сёння здзяйсняецца ці не ўвесь спектр крываўна-

ных дзеянняў. Намі ўдасканальваецца практыка супрацьдзейня распаўсюджвання наркотыкаў і пісхатропаў з выкарыстаннем сеціва, вырабу і распаўсюджвання парнаграфіі, гандлю людзьмі.

Таму калі раней раскрывалі злачыўнасці ў сферы высокіх тэхналогій займаюцца толькі спецыялізаваныя падраздзяленні, то цяпер ідзе пераарыентацыя на гэтую працу і іншых служб.

— Якія патрабаванні да аперацыйных супрацоўнікаў сёння прад'яўляюцца?

— Кіраўнік дзяржавы назваў тры асноўныя патрабаванні новага часу: хуткасць, гнуткасць і творчасць. Гэта цалкам судодносцца з дзейнасцю органаў унутраных спраў.

У рашэнні задач па барацьбе са злачыўнасцю нам неабходна праўляць гібкасць, умненне перастроівацца на хаду, аперацыйна ўкараняць у практычную дзейнасць лепшыя напрацоўкі і перадавы вопыт.

Сёння мы робім усё магчымае, каб знізіць нагрузку супрацоўнікаў, у тым ліку па дакументах. Галоўная мэта — даць больш часу для рэальнай працы з насельніцтвам, для атрымання і праверкі аперацыйнай інфармацыі.

Стварэнне спецыяльных баз звестак, новых тэхнічных сродкаў — усё гэта, бяспрэчна, вельмі важна і патрэбна. Але на першае месца ўсё роўна выходзіць чалавек-прафесіянал. Шматдзённыя засады, бяссонныя ночы, затрыманне падазраванага, выяўленне і замацаванне доказаў... Праваі на любым этапе непазвартлівае або непрафесіяналізм — справа да суда не дойдзе. Прафесіяналізм і дакладнае выкананне закону — гарант дабрабыту і бяспекі ў грамадстве.

— Якія прыярытэтыя задачы ставіцца перад сабой сёння крываўнальная міліцыя МУС Рэспублікі Беларусь?

— Як бы гэта пафасна ні гучала — забяспечыць максімальную абарону жыцця, здароўя, праову, свабоды і законных інтарэсаў грамадзян. Гэта — наша праца. Мы гатовыя аперацыйна і якасна яе выконваць!

— Што падаеце калегам у прафесійнае свята?

— Ад душы дзякую ўсім супрацоўнікам і ветэранам органаў унутраных спраў за самаадданую і добрасумленную працу, стойкасць і мужнасць пры выкананні службовых абавязкаў. Зычу ўсім моцнага здароўя, шчасця, сямейнага дабрабыту і міру!

Запісак Віктар НОВІКАЎ.

Напярэдадні свята

Вясна. Жанчына. Перамога

У Мінску ўшаноўвалі жанчын-ветэранаў

У гартэрозе гасцініцы «Беларусь» яны наводзяць прыгажосць перад лютэркам. Медалі на іх грудзях адываюцца перазонам на кожны рух рукі, што прадзводзіць расчоскай па валасах ці памадай па вуснах. Узрост жанчын не прынята называць, ды і сёння ён не мае ніякага значэння. Бо вясновае свята робіць усіх кабет аднолькава маладымі і прыгожымі. І яны — калісьці байцы, але найперш і заўсёды — жанчыны, як ніхто іншы дастойныя гэтага свята. Так ужо супала, што Перамога, якую яны здабылі, жночага роду і адбылася яна той парой, калі ўся прырода імкнецца да новага жыцця.

І хвалююцца яны так, як умеюць хвалюцца толькі жанчыны перад важнай падзеяй. Бо сёння яны запрошаны на ўрачысты прыём старшын Мінгарвыканкама Андрэя Шорца для жанчын-ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны, прысвечаны 8 Сакавіка.

І воль у рэстаране «Панарама» сабраліся 60 гераінь — удзельніцы і інваліды вайны, жыхары блакаднага Ленінграда, узнагароджаных ордэнамі і медаламі СССР за самаадданую працу і беззаганную воінскую службу ў тыле.

«Сёння тут прысутнічаюць сапраўды гераічныя жанчыны, на долю якіх выпалі найцяжэйшыя выпрабаванні Вялікай Айчыннай вайны. Я хачу падзякаваць вам за ўнёсак у аднаўленне і развіццё краіны. Сёлета ў нас адзначаецца 70-годдзе перамогі, і я спадзяюся, што вы ўсе вольмеце актыўна ўдзельнічаць у прысвечаных яму святаўных мерапрыемствах, якія мы зробім усю магчымае, каб вы адчувалі сябе падчас іх утульна», — павітаў гасцей старшыня Мінгарвыканкама Андрэй ШОРАЦ.

Потым гораданачальнік уручыў юбілейныя медалі «70 гадоў Перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне 1941—1945 гг.» тым гасцям, якія іх яшчэ не атрымалі. Старшыня камітэта па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Мінгарвыканкама Жанна РАМАНОВІЧ зазначыла: «Другі год запар мы праводзім урачысты прыём для жанчын — ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны. Сёлета гэтае мерапрыемства дае старт імпрэзам, прысвечаным 70-годдзю Перамогі». У адпаведнасці з сацыяльнай праграмай развіцця горада ў дачыненні да ветэранаў вайны прымаецца шэраг дадатковых мераў па сацыяльнай падтрымцы. Гэта і пакрыццё затрат на рамонт кватэры, і курс аздараўлення ў нашым рэабілітацыйным цэнтры, і кампенсация выдаткаў на публіцы, і шотмесячная даплата да пенсіі».

Гасцеўня «Звяды»

ДЗІВОСНЫ СКАРБ БЕЛАРУСАЎ

Пашане да роднай мовы вучыцца ў Паўла Сцяцко!

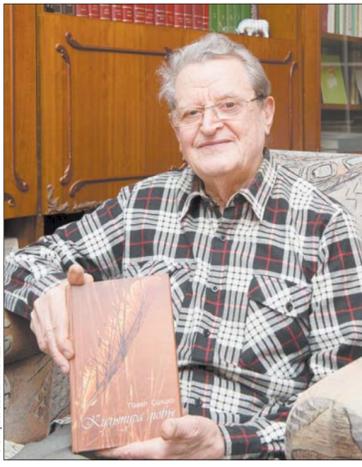
«Роднае слова! Ты акраса нашага жыцця-існання. Ты жывеш і жыццём, як дзівосны скарб беларусаў і ўсёй Славіі, як найчымейшая крынніца, што наталіе смагу славянскай першароднасці, яе вытокаў». Так гаворыць пра беларускую мову доктар філалагічных навук, прафесар Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Янкі Купалы Павел Сцяцко. Са слаўным навукоўцам і педагогам, аўтарам 36 кніг (манаграфій, слоўнікаў, падручнікаў і дапаможнікаў для навучальных устаноў) і дзясяткаў іншых прац па пытаннях беларускага і славянскага мовазнаўства і міжмоўных стасункаў, якія друкаваліся і рэцэнзаваліся ў многіх краінах свету, напярэдадні яго 85-гадовага юбілею сустраўся карэспандэнт «Звяды».

— Павел Уладзіміравіч, колькі моў ведаеце?

— Сярод славянскіх найлепш — беларускую, на якой заўсёды размаўляю не толькі на працы, але і ў паўсядзённым жыцці, а таксама рускую, украінскую, польскую, чэшскую, славацкую, балгарскую. Ведаю таксама англійскую і нямецкую мовы.

— Цікава, адкуль у звычайнага вясковага хлопчыка з'явілася такая цяга да мовазнаўства?

— Нарадзіўся я ў вёсцы Грабава Зэльвенскага раёна, у бацькоў нас было васьміра дзяцей. Цяга да вывучэння моў пачалася з самага дзяцінства. Інтэрас да рускай мовы з'явіўся таму, што маці яшчэ ў дзявоцкія гады працавала ў Расіі, была ткачыхай у Іванава-Вазнясенску. Вярнуўшыся

матаў-пераматаў. Даследчыкі-этымалагі даказваюць, што беларуская мова існавала яшчэ ў шосты тысячгагоддзі да нашай эры. І яна мае шмат супольнага са старажытным санскрытам. Беларуская мова была дзяржаўнай у Вялікім Княстве Літоўскім, на ёй створана каля 600 помнікаў лісьменства — больш, чым на ўсіх славянскіх мовах. Такую спадчыну хіба можна знішчыць? Хіба можна не адчуваць яе вялікую каштоўнасць?

На падставе сваіх шматгадовых лінгвістычных стасункаў з навукоўцамі многіх краін магу ўпэўнена сцвярджаць, што адметнасці беларускай мовы вельмі высока цэнна і ва ўсім свеце. Нездарма ж мая кніжка «Беларускае народнае словаўтварэнне» цытуецца ў многіх слоўніках польскай, чэшскай і іншых моў, выкарыстоўваецца на славістычных факультэтах усяго свету. Таму што там разгледжаны многія словаўтваральныя сродкі, якія існавалі ў старажытнасці і захаваліся да гэтага часу. І гэта вельмі цікавыя ўсіх лінгвістаў.

Толькі адзін прыклад. З дырэктарам Беларускага інстытута навукі і мастацтва (Нью-Ёрк) Вітаўтам Кіпелем мы пазнаёмліліся ў сценах ГРДУ імя Янкі Купалы падчас візіту да нас амерыканскай дэлегацыі. Я ўручыў госяціну тры кнігі («Народная лексіка», «Народная лексіка і словаўтварэнне», «Беларускае народнае словаўтварэнне»), на што ён сказаў: «Наш інстытут мае вашыя кнігі, спадар Павел, але няхай яны будуць і ў маёй хаце. Тым болей, з дарчым подпісам і атрымання з рук самога аўтара». Ад Вітаўта Кіпеля я атрымаў яго кнігі пра беларускую Амерыку.

Дарчы, калі я павышаў свой славістычны довед у Карлавым універсітэце Прагі, то разам са мной там былі прадстаўнікі прыкладна з 30 краін. Яны прыехалі вывучаць чэшскую мову, але на базе рускай. І калі я размаўляў з імі па-беларуску, то некаторыя пыталіся: «На якой мове гаворыце?»

— На роднай, беларускай.

— Дык яна ж такая бліжэй да нашай! — здзіўлялася калегі.

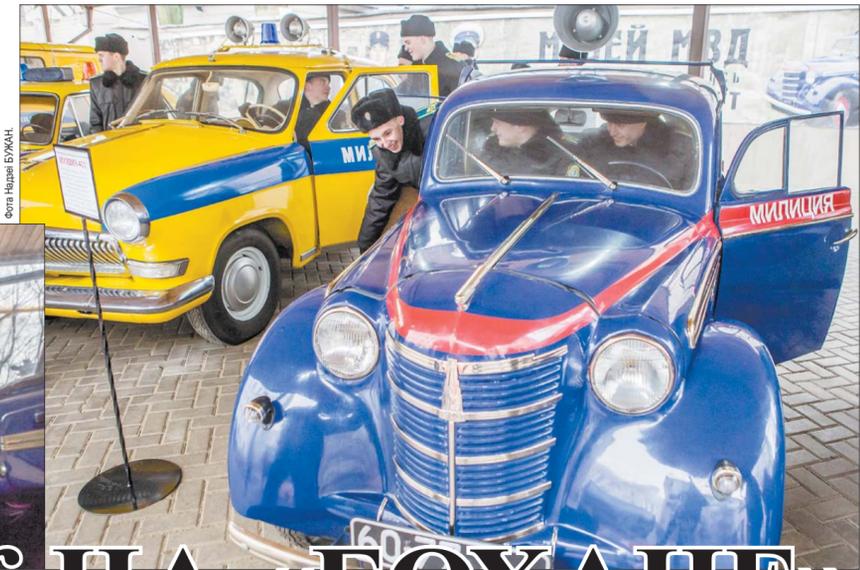
І сапраўды так, бо ўсе 12 славянскіх моў маюць ад 1,2 да 1,425 млрд рублёў. Таму славянскі са славянствам можа лёгка паразумецца, асабліва на побытавым узроўні.

Шаноўны Павел Уладзіміравіч! «Звядоўцы» віншуюць Вас з юбілеем і зычаць моцнага здароўя. Няхай Ваша праца на ніве беларускага і ўвогуле славянскага мовазнаўства працягваецца як мага даўжэй!

Барыс ПРАКОПЧЫК

У музея Міністэрства ўнутраных спраў з'явіўся свой аўтапарк. Напярэдадні Дня міліцыі ў музейным дворыку ўрачыста адкрылі экспазіцыю рарытэтных аўтамабіляў

За рулём аўтамабіля «Масквіч-401» міністр унутраных спраў Ігар ШУНЕВІЧ.

Фота Надзеі БУЖАН

ЯК НА «БОХАНЕ» БАНДЫТАЎ ЛАВІЛІ

Аўтатэхніка стаяла тут і раней. Падчас чэмпіянату свету па хакеі ад аўто было не адцягнуць замежных турыстаў з фотакameraмі. Але наспле час рэканструкцыі, адкрыцця новай выставы. І цяпер бліскучыя, нібы толькі з канвеера, «ВАЗ-2106», «УАЗ-452», які ў народзе прызвалі «боханам», «Масквіч-401» і нават славуці «ГАЗ-67Б» з'явіліся перад гледачамі і аматарамі рэтрааўто ў новым абліччы. Самару старому — ужо за 70, а маладому — каля 40 гадоў. Усяго 6 мадэляў стаяць пад спецыяльным навісам, што дазваляе праводзіць экскурсіі ў любы перыяд года. Адметна, усе аўтамабілі былі знойдзены ў Беларусі, у суседнія краіны звяртацца не прыйшлося.

УАЗ-452 і УАЗ-469Б, якія прадстаўлены ў экспазіцыі, і сёння знаходзяцца на службе ў праваахоўнікаў.

— За кожным з гэтых аўтамабіляў — цэлая эпоха працы нашага ведаводства, — адзначаў падчас адкрыцця выставачнага павільёна Ігар ШУНЕВІЧ, міністр унутраных спраў. — Гэтыя «працаўнікі» выканалі сур'ёзны аб'ём работ і заслужана займаюць тут сваё месца.

Міністр не толькі адкрыў экспазіцыю, але і пасядзеў за рулём, уявіў сябе на месцы тагачасных кіроўцаў міліцэйскіх аўтамабіляў.

— Маёй першай службовай машынай быў «Масквіч-412». — прыгадаў Ігар Шуневіч. — Менавіта на ім у складзе следча-аператывнай групы я выезжаў на месцы злачынстваў. Безумоўна, ездзіў на 469-м «УАЗе». Добрая была тэхніка.

— Ці цяжка было падрыхтаваць для паказу ўсю тэхніку? — спыталі ў міністра журналісты.

— Цяжка. Мы імкнуліся захаваць аўтэнтнасць. Усе машыны змяшчаліся камплект дэталы і вузлу, якія першапачаткова закладзены ў іх канструктарамі. Замянілі толькі салоны. Зрабілі іх скурамі. Нам дапамаглі некалькі цывільных арганізацый, што займаюцца аднаўленнем аўтамабіляў. Вялікі ім дзякуй за гэта. Той, хто растаўраваў, ведаю, рабіў усё з натхненнем, і атрымалася, на маю думку, надрэзна.

Віктар ПІСКАРОЎ, былы міністр унутраных спраў БССР:

— Нам, ветэранам, давялося слухаць у часы, калі, на жаль, і гэтай тэхнікі ў нас не было. А кожны супрацоўнік міліцыі разумее, што ад хуткасі рэакцыі на заяву ці паведамленне аб злачынстве залежыць поспех у гэтай справе. І гэты павільён — настаяўнае сучаснікам даражыць тым, што маем: тэхнікай, аснашчэннем, каб паспяхова вырашаць ускладненыя на міліцыю задачы.

Канстанцін АНДРОНЧЫК, былы камандзір батальёна дарожна-патрульнай службы Дзяржаўна-аператывнай групы ў складзе следча-аператывнай групы я выезжаў на месцы злачынстваў. Безумоўна, ездзіў на 469-м «УАЗе». Добрая была тэхніка.

— На 90 працэнтаў упэўнены, што ўсе яны былі ў нашай эксплуатацыі. І мне разам з маімі калегамі вельмі прыемна бацьчы падобную экспазіцыю.

— А які з гэтых аўтамабіляў лічыце ў свой час самым «наварочаным»?

— Кожны з іх быў са сваімі вартасцямі. Напрыклад «УАЗік»-бохан незамены для выезду на месцы здарэнняў. У ім змяшчалася ўся следчая група, можна было запісаць паказанні відавочнай, прывесці пэўныя даследаванні... Камфортным, прадстаўнічым аўтамабілем быў «ГАЗ-21Р «Волга», на якім давялося ездзіць і мне. Пры неабходнасці магла выйскаць да 120 кіламетраў у гадзіну. «Жыгулі» — «ВАЗ-2106» — больш сучасная машына, палешанга класа. Лічылася больш маневранай і хуткаснай.

Ужо пасля афіцыйнага мерапрыемства Віялета Салодка, дырэктар музея МУС, паведамліла, што ў экспазіцыі з'явіцца яшчэ 5 аўтамабіляў і матацыкл. Усе машыны прыехалі сваім ходам. Пакуль будавалі навіс, яны захоўваліся ў міністэрскай аўтагаспадарцы. Планаўца, што да 100-годдзя беларускай міліцыі арганізуюць марш па праспекце. У тым ліку з удзелам гэтай аўтатэхнікі.

А пакуль прыходзіць у музей, цікаўцы і атрымліваюць эстэтычную асалоду ад убачанага.

Тарас ШЧЫРЫ.

дахаты, яна часта спявала нам песні на рускай мове. Потым, калі Зэльвеншчына, які ў Заходняй Беларусі, была ў складзе Польшчы, пайшоў у польскамоўную школу і вучыўся польскай мове. А далей у Ваўкавынскую педвучэльніцы і Гродзенскай педінстытуце — беларускую.

Беларуская мова надзвычай самабытная, у многіх выпадках дапамагае лінгвістам зразумець сэнс паходжанні слова, яго бытавання ў свеце ў іншых мовах. І таму я ўзяўся за напісанне новага спекурса «Культура мовы», што быў накіраваны на тое, каб захаваць адметнасць беларускай мовы. Калі мы разумеваем гаворыць па-беларуску, то перастанем існаваць як нацыя. Таму варта задумацца, ці не пара нам ва ўсёй магутнасці ўзяцца за захаванне і адраджэнне нашай мовы. І, трэба сказаць, тое-сёе робіцца ў гэтым плане, ужо, скажам, стала больш з'яўляцца тэлеперадач пра беларускую мову. Але гэтага, зразумела, недастаткова. Напярэдадні вялікая праца, якая патрабуе нашай адказнасці.

— У чым жа адметнасць беларускай мовы?

— Гэта заўважлівы нават расійскія даследчыкі. Напрыклад, у слоўніку Дала каля 30% беларускіх слоў. І там усё складана панаціць, што расшыфруваўца, — яны, па сутнасці, з беларускага жыцця. Беларусы будавалі Маскву, засвойвалі культурны асяродкі, якіх і цяпер няма ў расійскіх рэгіёнах.

Беларуская мова, як ні адна іншая, захавала славянскую першароднасць. У ёй вельмі мала, скажам, гэтых варварызмаў, абразлівых слоў,

Толькі адзін прыклад. З дырэктарам Беларускага інстытута навукі і мастацтва (Нью-Ёрк) Вітаўтам Кіпелем мы пазнаёмліліся ў сценах ГРДУ імя Янкі Купалы падчас візіту да нас амерыканскай дэлегацыі. Я ўручыў госяціну тры кнігі («Народная лексіка», «Народная лексіка і словаўтварэнне», «Беларускае народнае словаўтварэнне»), на што ён сказаў: «Наш інстытут мае вашыя кнігі, спадар Павел, але няхай яны будуць і ў маёй хаце. Тым болей, з дарчым подпісам і атрымання з рук самога аўтара». Ад Вітаўта Кіпеля я атрымаў яго кнігі пра беларускую Амерыку.

Дарчы, калі я павышаў свой славістычны довед у Карлавым універсітэце Прагі, то разам са мной там былі прадстаўнікі прыкладна з 30 краін. Яны прыехалі вывучаць чэшскую мову, але на базе рускай. І калі я размаўляў з імі па-беларуску, то некаторыя пыталіся: «На якой мове гаворыце?»

— На роднай, беларускай.

— Дык яна ж такая бліжэй да нашай! — здзіўлялася калегі.

І сапраўды так, бо ўсе 12 славянскіх моў маюць ад 1,2 да 1,425 млрд рублёў. Таму славянскі са славянствам можа лёгка паразумецца, асабліва на побытавым узроўні.

Шаноўны Павел Уладзіміравіч! «Звядоўцы» віншуюць Вас з юбілеем і зычаць моцнага здароўя. Няхай Ваша праца на ніве беларускага і ўвогуле славянскага мовазнаўства працягваецца як мага даўжэй!

Барыс ПРАКОПЧЫК

ШПАЦЫР ПА ПАРЫЖЫ... З БЕЛАРУСКИМ АКЦЭНТАМ

Што вы ведаеце пра шаснаццатую акругу Парыжа? А пра вёскі Атой і Пасі, на месцы якіх яна ўтварылася? Упэўнена: большасць нашых чытачоў адкажуць катэгорычна адмоўна: нічога. Хіба тхосьці, больш абазнаны ў знешняй палітыцы, прыгадае, што менавіта на тэрыторыі шаснаццатай акругі знаходзіцца цяпер пасольства Беларусі ў Францыі.

Падрабязна пра гэтыя мясціны ахвотныя могуць даведацца з першакрыніцы і на зразумелай мове. Марыя 16-й акругі і Гістарычнае таварыства Атой і Пасі прынялі рашэнне перакласці афіцыйны сайт гэтай адміністрацыйнай адзінкі на 74 замежныя мовы, па колькасці прадстаўнікоў нацыянальнасцяў, якія цяпер там пражываюць. Улічваючы размяшчэнне нашага пасольства, лагічна, што сайт загукаў і па-беларуску.

Пасол Беларусі ў Францыі Павел Латушка распавёў «Звядзе», што за такую ўвагу да нашай мовы ён падзякаваў у лісце мэру 16-й акругі

Парыжа, прэзідэнту Гістарычнага таварыства Атой і Пасі Клоду Гоасену, а таксама выказаў згоду на арганізацыю ў будынку нашага пасольства канферэнцыі, прысвечанай гісторыі 16-й акругі. У адказ у лісце да пасольства Клод Гоасен адзначыў, што, хоць пераклад і недастаткова літаратурны, ён дапаможа беларусам, якія пражываюць і працуюць у адным з найбуйнейшых і густанаселеных раёнаў сталіцы Францыі, больш даведацца аб гісторыі гэтых мясцін.

Цікава будзе не толькі тым, хто жыве і працуе ў Парыжы. На сайце histoire-ateuil-hassy.org шмат цікавага. Напрыклад звесткі пра тое, што ў 16-й акрузе жылі ў свой час Пучыні, Расіні, Жан-Жак Русо, Анар дэ Балзак. На сайце шмат ілюстрацый, напрыклад, малюнак з запісу аэрастата ў 1783 годзе... І няхай сапраўды тэат па-беларуску вымагае стылістычнага рэдагавання (тут можа дапамагчы тое ж наша пасольства), адкрыццё горад мары на роднай мове надзвычай цікава.

Алена ЛЯЎКОВІЧ.

Ведай нашых! «ЗВЯЗДОЎЦЫ» — СЯРОД НАЙЛЕПШЫХ

Любоў да роднага краю і пашана да яе прыроды — абавязковыя рысы кожнага чалавека. Выхоўваць яе — справа грамадства і журналістаў. І ў гэтым сэнсе «Звезда» і зноў у першых шэрагах дзякуючы рэдактару аддзела навін і рэпартажу Сяргею РАСОЛБКУ. Учора спадар Расолька атрымаў чарговую ў сваёй кар'еры ўзнагароду — у рамках творчага конкурсу на найлепшае прадстаўленне дзейнасці Дзяржінспекцыі аховы расліннага і жывёльнага свету пры Прэзідэнце шматгадовага «Звядоўца», дасведчаны журналіст і сапраўдны прафесійны быў прызнаны найлепшым у намінацыі «Цеснае і плённае супрацоўніцтва».

Фота Надзеі БУЖАН

Калегі далучаюцца да віншаванняў і зычаць яму заваявання новых прафесійных вяршыняў, задавальнення ад працы і, вядома, годных падначаленых.

Запланаванае падзенне

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Напрыклад, усё часцей на рынак дружнага жылля сталіцы гаспадары пачынаюць выкідаць не вельмі якасныя кватэры са зніжкай ад 90 да 135 млн рублёў. Існуюць нават такія выпадкі, калі невялікія двухпакаёвыя «хрушчоўкі» таннеюць адразу на 150 млн і выстаўляюцца на продаж за 645-660 млн рублёў. Паводле інфармацыі партала Realt.by цяпер агульны спіс прапаноў у Мінску складае больш за 11 тысяч кватэр і асобных жылых памяшканняў. Такія прапанова з'яўляюцца максімальнай за апошнія 12 гадоў. Павялічэнне сапраўды ўражавае, бо, напрыклад, па стане на 10 снежня мінулага года агульная колькасць выстаўленых на продаж кватэр складала каля 7500 аб'ектаў.

АДНАПАКАЁУКІ — ДА 675 МЛН РУБЛЁЎ

Рэальнае патанненне кватэр у Мінску пачалося прыкладна з трэцяга дэкады студзеня. Сярэдні кошт квадратнага метра аднапакаёвых кватэр за гэты час знізіўся ажно на 1,5 млн рублёў. Толькі за мінулы тыдзень такі «квадрат» аднапакаёвак патаннеў адразу на 225 тысяч і складае цяпер каля 25,5 млн рублёў. Аднак адзначу, што гэта лічы прапаноў. Рэальныя цэны квадратнага метра кватэр пры продажы сёння прыкладна на 1,5-2,25 млн рублёў ніжэйшыя за сярэднестатыстычныя.

У каталогу прапаноў сапраўды танней аднапакаёвых кватэр цяпер адзін-

кі. Існуюць выключна мінімальныя па плошчы (да 30 кв. м) і слабенкія па якасці памяшканні. Падобныя кватэры на крайніх паверхах прапануюцца сёння па 630-675 млн рублёў. Падобнае маленькае жыллё ў гаспадароў, якія не спяшаюцца яго прадаваць, каштуе і сёння да 750 млн рублёў. Самая вялікая колькасць прапаноў прыпадае на аднапакаёвыя кватэры плошчай ад 32-х да 40 квадратных метраў і коштам да 900 млн рублёў. Патэнцыяльна такое стандартнае жыллё ў бліжэйшыя месяцы таксама пачне таннець, але працэс гэты пакуль не такі масавы. Існуюць у Мінску і звычайныя аднапакаёвыя кватэры з завяшаным цэннікам (1050-1350 млн рублёў) у цэнтры мегаполіса, аднак сёлетня колькасць такога жылля ўжо істотна паменшылася.

Сярэдні кошт квадратнага метра аднапакаёвых кватэр за гэты час знізіўся ажно на 1,5 млн рублёў.

Сярэдні кошт невялікіх бюджэтных трохпакаёвак складае на рынку сёння да 1,2 млрд рублёў. Самая вялікая колькасць прапаноў стандартных трохпакаёвак прыпадае на кватэры коштам ад 1,2 да 1,425 млрд рублёў. Стандартныя трохпакаёвыя кватэры плошчай да 70 квадратных метраў прапануюцца на другасным рынку па кошце ад 1,35 да 1,5 млрд рублёў.

Сярэдні кошт невялікіх бюджэтных трохпакаёвак складае на рынку сёння да 1,2 млрд рублёў. Самая вялікая колькасць прапаноў стандартных трохпакаёвак прыпадае на кватэры коштам ад 1,2 да 1,425 млрд рублёў. Стандартныя трохпакаёвыя кватэры плошчай да 70 квадратных метраў прапануюцца на другасным рынку па кошце ад 1,35 да 1,5 млрд рублёў.

Сярэдні кошт невялікіх бюджэтных трохпакаёвак складае на рынку сёння да 1,2 млрд рублёў. Самая вялікая колькасць прапаноў стандартных трохпакаёвак прыпадае на кватэры коштам ад 1,2 да 1,425 млрд рублёў. Стандартныя трохпакаёвыя кватэры плошчай да 70 квадратных метраў прапануюцца на другасным рынку па кошце ад 1,35 да 1,5 млрд рублёў.

Сярэдні кошт невялікіх бюджэтных трохпакаёвак складае на рынку сёння да 1,2 млрд рублёў. Самая вялікая колькасць прапаноў стандартных трохпакаёвак прыпадае на кватэры коштам ад 1,2 да 1,425 млрд рублёў. Стандартныя трохпакаёвыя кватэры плошчай да 70 квадратных метраў прапануюцца на другасным рынку па кошце ад 1,35 да 1,5 млрд рублёў.

Сярэдні кошт невялікіх бюджэтных трохпакаёвак складае на рынку сёння да 1,2 млрд рублёў. Самая вялікая колькасць прапаноў стандартных трохпакаёвак прыпадае на кватэры коштам ад 1,2 да 1,425 млрд рублёў. Стандартныя трохпакаёвыя кватэры плошчай да 70 квадратных метраў прапануюцца на другасным рынку па кошце ад 1,35 да 1,5 млрд рублёў.

Сярэдні кошт невялікіх бюджэтных трохпакаёвак складае на рынку сёння да 1,2 млрд рублёў. Самая вялікая колькасць прапаноў стандартных трохпакаёвак прыпадае на кватэры коштам ад 1,2 да 1,425 млрд рублёў. Стандартныя трохпакаёвыя кватэры плошчай да 70 квадратных метраў прапануюцца на другасным рынку па кошце ад 1,35 да 1,5 млрд рублёў.

Сярэдні кошт невялікіх бюджэтных трохпакаёвак складае на рынку сёння да 1,2 млрд рублёў. Самая вялікая колькасць прапаноў стандартных трохпакаёвак прыпадае на кватэры коштам ад 1,2 да 1,425 млрд рублёў. Стандартныя трохпакаёвыя кватэры плошчай да 70 квадратных метраў прапануюцца на другасным рынку па кошце ад 1,35 да 1,5 млрд рублёў.

Сярэдні кошт квадратнага метра аднапакаёвых кватэр за гэты час знізіўся ажно на 1,5 млн рублёў.

Сярэдні кошт невялікіх бюджэтных трохпакаёвак складае на рынку сёння да 1,2 млрд рублёў. Самая вялікая колькасць прапаноў стандартных трохпакаёвак прыпадае на кватэры коштам ад 1,2 да 1,425 млрд рублёў. Стандартныя трохпакаёвыя кватэры плошчай да 70 квадратных метраў прапануюцца на другасным рынку па кошце ад 1,35 да 1,5 млрд рублёў.

Сярэдні кошт невялікіх бюджэтных трохпакаёвак складае на рынку сёння да 1,2 млрд рублёў. Самая вялікая колькасць прапаноў стандартных трохпакаёвак прыпадае на кватэры коштам ад 1,2 да 1,425 млрд рублёў. Стандартныя трохпакаёвыя кватэры плошчай да 70 квадратных метраў прапануюцца на другасным рынку па кошце ад 1,35 да 1,5 млрд рублёў.

Сярэдні кошт невялікіх бюджэтных трохпакаёвак складае на рынку сёння да 1,2 млрд рублёў. Самая вялікая колькасць прапаноў стандартных трохпакаёвак прыпадае на кватэры коштам ад 1,2 да 1,425 млрд рублёў. Стандартныя трохпакаёвыя кватэры плошчай да 70 квадратных метраў прапануюцца на другасным рынку па кошце ад 1,35 да 1,5 млрд рублёў.

Сярэдні кошт невялікіх бюджэтных трохпакаёвак складае на рынку сёння да 1,2 млрд рублёў. Самая вялікая колькасць прапаноў стандартных трохпакаёвак прыпадае на кватэры коштам ад 1,2 да 1,425 млрд рублёў. Стандартныя трохпакаёвыя кватэры плошчай да 70 квадратных метраў прапануюцца на другасным рынку па кошце ад 1,35 да 1,5 млрд рублёў.

Сярэдні кошт невялікіх бюджэтных трохпакаёвак складае на рынку сёння да 1,2 млрд рублёў. Самая вялікая колькасць прапаноў стандартных трохпакаёвак прыпадае на кватэры коштам ад 1,2 да 1,425 млрд рублёў. Стандартныя трохпакаёвыя кватэры плошчай да 70 квадратных метраў прапануюцца на другасным рынку па кошце ад 1,35 да 1,5 млрд рублёў.

Сярэдні кошт невялікіх бюджэтных трохпакаёвак складае на рынку сёння да 1,2 млрд рублёў. Самая вялікая колькасць прапаноў стандартных трохпакаёвак прыпадае на кватэры коштам ад 1,2 да 1,425 млрд рублёў. Стандартныя трохпакаёвыя кватэры плошчай да 70 квадратных метраў прапануюцца на другасным рынку па кошце ад 1,35 да 1,5 млрд рублёў.

Сярэдні кошт невялікіх бюджэтных трохпакаёвак складае на рынку сёння да 1,2 млрд рублёў. Самая вялікая колькасць прапаноў стандартных трохпакаёвак прыпадае на кватэры коштам ад 1,2 да 1,425 млрд рублёў. Стандартныя трохпакаёвыя кватэры плошчай да 70 квадратных метраў прапануюцца на другасным рынку па кошце ад 1,35 да 1,5 млрд рублёў.

Сярэдні кошт невялікіх бюджэтных трохпакаёвак складае на рынку сёння да 1,2 млрд рублёў. Самая вялікая колькасць прапаноў стандартных трохпакаёвак прыпадае на кватэры коштам ад 1,2 да 1,425 млрд рублёў. Стандартныя трохпакаёвыя кватэры плошчай да 70 квадратных метраў прапануюцца на другасным рынку па кошце ад 1,35 да 1,5 млрд рублёў.

Сярэдні кошт невялікіх бюджэтных трохпакаёвак складае на рынку сёння да 1,2 млрд рублёў. Самая вялікая колькасць прапаноў стандартных трохпакаёвак прыпадае на кватэры коштам ад 1,2 да 1,425 млрд рублёў. Стандартныя трохпакаёвыя кватэры плошчай да 70 квадратных метраў прапануюцца на другасным рынку па кошце ад 1,35 да 1,5 млрд рублёў.

Сярэдні кошт невялікіх бюджэтных трохпакаёвак складае на рынку сёння да 1,2 млрд рублёў. Самая вялікая колькасць прапаноў стандартных трохпакаёвак прыпадае на кватэры коштам ад 1,2 да 1,425 млрд рублёў. Стандартныя трохпакаёвыя кватэры плошчай да 70 квадратных метраў прапануюцца на другасным рынку па кошце ад 1,35 да 1,5 млрд рублёў.

Сярэдні кошт невялікіх бюджэтных трохпакаёвак складае на рынку сёння да 1,2 млрд рублёў. Самая вялікая колькасць прапаноў стандартных трохпакаёвак прыпадае на кватэры коштам ад 1,2 да 1,425 млрд рублёў. Стандартныя трохпака

КНИГА ПРА «ЗАБЫТУЮ» ДЫВІЗІЮ

Яе ствараюць Магілёўскі крэзнаўчы музей і ваенны пісьменнік Мікалай Барысенка

Плануецца, што да 70-годдзя Вялікай Перамогі выданне ўбачыць свет. Размова ідзе пра 161-ю стралковую дывізію, якая была сфарміравана ў 1940 годзе з мясцовых прызыўнікоў у Магілёве. Вайна заспела яе ў Мінскім раёне падчас маршу на тактычныя вучэнні. У складзе 2-га стралковага корпуса яна ўдзельнічала ў абароне Мінска, вяла абарончыя баі ў Шклоўскім, Горацкім, Крычаўскім і Мсціслаўскім раёнах Магілёўскай вобласці. Двойчы прарывалася праз брантанкавае кола ворага. Асобныя яе батальёны ўдзельнічалі ў абароне роднага Магілёва. Ужо ў верасні 1941-га за гераізм і ўмелае вядзенне абарончых баёў дывізія адной з першых у Чырвонай Арміі была ўдасцена ганаровага звання чацвёртай

гвардзейскай. Яе байцы змагаліся за Ленінград і Сталінград, вызвалілі Украіну, Малдавію, Румынію, Балгарыю, а Перамогу сустрэлі ў Вене. На той момант злучэнне называлася 4-я гвардзейская стралковая Апосталаўска-Венская Чырванасцяжная дывізія.

— Калі ў канцы шасцідзясятых гадоў мінулага стагоддзя выйшла кніжка «Салдатамі былі ўсе», на нас абрынуліся абарончыя баі ў Шклоўскім, Горацкім, Крычаўскім і Мсціслаўскім раёнах Магілёўскай вобласці. Двойчы прарывалася праз брантанкавае кола ворага. Асобныя яе батальёны ўдзельнічалі ў абароне роднага Магілёва. Ужо ў верасні 1941-га за гераізм і ўмелае вядзенне абарончых баёў дывізія адной з першых у Чырвонай Арміі была ўдасцена ганаровага звання чацвёртай

дзе згадваўся баявы шлях 161-й дывізіі, з'явілася толькі ў 1985 годзе. А 10 гадоў таму мы выпусцілі зборнік, куды ўвайшлі ўспаміны палітрука роты гэтай злучэння Трафіма Катлярова. Ён прымаў удзел у абароне Дняпроўскага моста ў Магілёве. Але гэта толькі адзін з прыкладаў. Пакуль жа кнігі, прысвечаны падвигам герояў магілёўскай дывізіі ў першыя месяцы вайны, няма. Трэба ліквідаваць гэтую несправядлівасць.

У 60-я гады мінулага стагоддзя шмат успамінаў ветэранаў 161-й дывізіі і іх фотаздымкаў сабраў былы дырэктар музея Іван Скварцоў. Яны будуць пакаладзены ў аснову будучай кнігі. Цікавым дапаўненнем стануць рэдка матэрыялы, якія знайшоў у архівах ваеннага пісьменніка Мікалай Барысенка. У адной з яго кніг «1941-ы: паляючыя межы Дняпра і Сажа» ўжо ёсць раздзел, прысвечаны мужнай дывізіі.

На думку стваральніка кнігі, 161-я дывізія заслужыла таго, каб яе памяць была ўвечавана памятным знакам альбо мемарыяльнай дошкай. А яшчэ лепш згаданая дзесьці ў гарадской тапаніміцы. «Мы пра гэта гаворым усе апошнія 15 гадоў», — адзначае Мікалай Барысенка. — Дывізія практычна забытая. Гэта пры тым, што з пачаткам вайны ў яе шэрагі было прызвана не менш за 6 тысяч жыхароў Магілёва і наваколных раёнаў».

Налі ЗІГУЛЯ. Фота аўтара.

Педсавет

ВЫРАСЦІЦЬ І ВЫХАВАЦЬ ПЕДАГОГА

Профільныя педагагічныя класы плануецца адкрыць сёлета ў 26 установах адукацыі ва ўсіх раёнах Мінскай вобласці. Пра гэта паведамляе прэс-служба Міністэрства адукацыі.

Асноўная мэта — прыцягненне на педагагічны спецыяльнасці самых матываваных выпускнікоў устаноў агульнай сярэдняй адукацыі. Сёння педагагічныя класы створаны і функцыянуюць у 11 установах агульнай сярэдняй адукацыі Мінска і Мінскай вобласці. Таксама на базе Беларускага дзяржаўнага педагагічнага ўніверсітэта імя М.Танка дзейнічае і вочна-заочная педагагічная гімназія для вучняў 9—11-х класаў з устаноў адукацыі Мінскай вобласці. Навучанне ў вочна-заочнай педагагічнай гімназіі дае школьнікам магчымасць акупацыі ў студэнцкім жыцці, папрысутнічаць на лекцыях, што чытаюць выкладчыкі ўніверсітэта, а таксама пэўныя бонусы: выпускнікі гімназіі пры паступленні ў педагагічны ўніверсітэт будуць мець пераважнае права на залічэнне пры роўнай колькасці балаў.

Цяпер у Мінскай вобласці працуюць 2098 маладых педагогаў. На 1 студзеня бягучага года працягваюць працаваць 62,6% маладых спецыялістаў 2012 года выпуску, у тым ліку 71,2% «мэтавікаў». Замацаванне маладых спецыялістаў на Міншчыне паліпшаецца: калі ў 2013 годзе гэты паказчык склаў 87,7%, то ў 2014-м — 92,5%. Высокі ўзровень замацавання маладых кадраў назіраецца ў Старадарожскім, Смалявіцкім, Салігорскім, Слуцкім, Барысаўскім, Валожынскім і Нясвіжскім раёнах.

Адзел адукацыі, спорту і турызму Салігорскага райвыканкама ў 2013 годзе пачаў актыўна заключаць з маладымі спецыялістамі кантракты, што дазволіла павялічыць маладым педагогам на 20% тарыфную стаўку і дабавіць ад 2 да 5 дзён водпуску. Гэтая практыка атрымала распаўсюджванне ў Мінскай вобласці, і сёння ўжо кожны трэці малады педагог працуе па кантракце.

Для маладых спецыялістаў лакальнымі нарматыўнымі актамі дадаткова прадугледжваецца павелічэнне стаўкі заробатнай платы ад 10% да 50%, прадстаўленне дадатковых дзён водпуску, штомесячнае даплата па лекцыяўных дагаворах ад 10% да 20% стаўкі заробатнай платы (яе атрымліваюць 35% маладых спецыялістаў); частковая аплата за наём жылля ў памеры дзвюх базавых велічынь (выплачваецца 6,2% маладых спецыялістаў) і частковая аплата праезду да 3 базавых велічынь (атрымліваюць 3% маладых спецыялістаў).

Надзея НІКАЛАЕВА

Як нас дураць

ПАДМАН ПА «ЛЕТАШНІХ ЦЭНАХ» Чым абярнулася для гродзенца набыццё «таннага» аўтамабіля ў Маскве

Напрыканцы мінулага — пачатку сёлённага года многія нашы землякі кінуліся купляць машыны ў Расію, спадзеючыся на выгаду ў сувязі з падзеннем курсу расійскага рубля да долара і еўра. Але пашанцавала не ўсім. Вось чым абярнулася паездка ў Маскву для аднаго з жыхароў горада ад Нёмана. Пра свае «прыгоды» ён паведаміў Гродзенскай абласной Дзяржаўна-інтэлектуальнай каб горкі вопыт папярэдуць памылкі іншых.

Гэтая гісторыя распачалася з нармальнага жадання мужчыны купіць новую машыну. Стаў праглядаць адпаведныя маскоўскія сайты, а там — сучасныя пазітыў: «Мы перамаглі крызіс!», «Цэны леташнія», «Праезд атлачваем», «Бак бензіну на зваротную дарогу!» і г. д. Гродзенец пакаў вока на адзін з маскоўскіх сайтоў, дзе патрэбны яму аўтамабіль меўся ў наяўнасці. Не трэба было плаціць задатку і чакаць, пакуль «колы» патрэбнай комплектацыі даставяць са складу.

Неўзабаве кліент быў ужо ў Беларускай прадчуваннем выгаднай пакупкі і неабходнай сумай валюты. Прадаўца, на расійскіх рублі ён адрозніваў не мяняў, вырашыўшы сплатчы зехаць у салоні і, так бы мовіць, памацаць тавар рукамі. Там яго паказалі аўтамабіль, яшчэ раз паштэты і яго кошты і паведамілі, што здзелку аформіць гадзіны за тры. І тут пакупнік, пэўна, страціў пільнасць.

Забраўшы канвертаваны валюты, ён вярнуўся ў салон, дзе ўжо пачалі афармляць дакументы. Пры гэтым беларусу паведамілі, што ПТС (пашпарт транспартнага сродку) афармляецца ў цэнтральным офісе і, каб «кліент не саскочыў», ён мусяць унесці задатку ў памеры 200 тысяч рублёў. Паказалі так званы папярэдні дагавор, які

чамусьці быў у адным экзэмпляры і без подпісу ўладальніка салона. Хоць у тэкце усё быццам нармальна: цана аўтамабіля супадала з абумоўленай, задатак уваходзіў у кошты, тэрмін заключэння асноўнага дагавора — на працягу гэтага дня, адказнасць бакоў — згодна з заканадаўствам Расійскай Федэрацыі. З пакупнікі ўзялі 200 тысяч рублёў, далі касавы ордэр на гэтую суму і сказалі чакаць.

Гадзіны праз дзве яго запрасілі ў кабінет на заключэнне асноўнага дагавора. Менеджар уручыў асноўны дагавор (дарэчы, ужо падпісаны гаспадаром салона) і копію (!?) ПТС. І тут — не вер сваім вачам: кошты аўтамабіля ўжо ўдвая вышэйшы. Зразумела, пакупнік адмовіўся ад такога дагавора і запатрабаваў вярнуць задатак. На што менеджар прад'явіў папярэдні дагавор з подпісам кліента. А там гаворыцца, што канчатковае абсталаванне, але і... гандлёвую надбавку ў памеры (цяжка паверыць, але факт) 95% ад кошту аўтамабіля.

Тадзі гродзенец і зразумеў, што яго «кінулі». Аднак мальба госяця з Беларусі вярнуць грошы супрацоўніку салона зусім не расчучліла: «Толькі праз суд, калі ён прызнае адмову ад аўтамабіля абгрунтаванай». Прадавец настойваў: «Падпішы дагавор, заплаці суму, на якую разлічваў, а астатняе — на працягу дзясці дзён». Кліент не загдаўся. Прапанаваны перааформіць дагавор на іншую машыну па яго грашах — зноў адмовіўся.

«Пад'янык» прадаўца з кліентам працягваюць больш за гадзіну, пакуль, як паведаміў гаюны менеджер, не з'явіўся іншы пакупнік на гэты аўтамабіль. Гродзенцу вярнулі 200 тысяч рублёў задатку, узяўшы з яго заяву аб адсутнасці прэтэнзій да салона. А папярэдні дагавор тут жа знішчылі. Пасля чаго наш зямляк, зразумела, страціў на вяртанні сваёй валюты продажам расійскіх рублёў. Але, мабыць, яшчэ пашанцавала — страціў маглі быць і значна большымі.

Дарэчы, ужо з пэўным вопытам ён наведваў яшчэ некалькі маскоўскіх аўтасалонаў. І зрабіў выснову, што ўсюды яго маглі чакаць вышэйзгаданыя «спорпрыз». Толькі ў адным месцы адрозніваў назвалі рэальны кошты аўтамабіля.

У СЦІСЛЫЯ ТЭРМІНЫ

аднавілі будынак раённага суда ў Жыткавічах

Новы адлік сваёй гісторыі пачаў раённы суд у Жыткавічах. Тут цяпер аказваецца ўвесь комплекс неабходных прававых паслуг, у тым ліку натарыяльныя.

Па дакументах будынак пачаў эксплуатавацца амаль паўстагоддзя таму. І, як згадваюць супрацоўнікі суда, за гэты час сапсавалася ўсё, што толькі магчыма: «Столь абвальвалася, вецер гуляў па кабінетах, печка ад холоду не ратавала». Але цяпер іх успаміны — толькі гісторыя, якую ўжо паклапаціліся «запратакліраваць» у фотаздымках. Іх з гонарам дэманструюць: «Глядзіце, што было і што цяпер».

Падчас рамонтных работ былі цалкам заменены сістэмы ацяплення і асвятлення, адрамантаваны сістэмы водазабеспячэння і каналізацыі, праведзена ахоўна-

Адноўлены будынак Жыткавіцкага раённага суда.

пажарная сігналізацыя, уцэплены і аздоблены сучаснымі якаснымі матэрыяламі фасад будынка, на ўваходзе ў які з'явіўся пандус для людзей з абмежаванымі магчымасцямі. Рэканструкцыя праведзена за кошты сродкаў Дзяржаўнай інвестыцыйнай праграмы ў ракардна сцільны тэрмін.

Цалкам абноўлены светлы будынак суда ў Жыткавічах будзе вылучаецца на фоне астатніх пабудов райцэнтра. Але ж зусім хутка ўвесь невялікі гарадок на поўдні краіны набудзе адпаведны выгляд.

Менавіта гэтая ідэя агучана старшынёй Гомельскага аблвыканкама Уладзімірам Дворнікам:

— Летас мы зрабілі прыгожым Тураў, які з'яўляецца сімвалам Палесся на гэтай тэрыторыі, а сёлета падцягнем да таго ж узроўню і Жыткавічы. Для нас гэты раён знакавы, ён знаходзіцца на акраіне Гомельшчыны — гэта ўяўляе вароты на поўдні нашай вобласці, таму мы будзем імкнуцца зрабіць усё добра і прыгожа.

Ірына АСТАШКЕВІЧ. Фота аўтара.

Сітуацыя

ГАСТАРБАЙТАРЫ ВЯРТАЮЦА...

На Віцебшчыне змяняецца попыт на рабочую сілу. Сярод прычын і вяртанне гастарбайтараў з суседняй Расіі. Паводле інфармацыі на пачатак бягучага года, на ўліку было каля 3,6 тысячы беспрацоўных, а вакансій налічвалася 3775.

— Змяняўся колькасць вакансій можна растлумачыць некалькімі прычынамі. Напрыклад, на прадпрыемствах вядзецца аптымізацыя, у тым ліку і колькасці працоўных. Яшчэ адна — вяртанне тых грамадзян, якія ў свой час з'ехалі, як кажуць, за доўгім рублём. Як правіла, гэты людзі высокапрафесійныя, і ім працадаўцы рады, асабліва ў будаўнічай галіне. Часткова на сітуацыю на рынку працы

паўплывалі і мігранты: у вобласць прыехалі больш за 1,5 тысячы грамадзян Украіны. Каб змяніць сітуацыю, трэба працаваць як з беспрацоўнымі, так і з наймальнікамі. З першымі, каб былі адаптаваныя да сучасных патрабаванняў рынку працы, з другімі, каб стваралі новыя рабочыя месцы, адкрывалі новыя прадпрыемствы, — раскажаў старшыня камітэта па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Віцебскага аблвыканкама Александр ХРЫСТАФОРАУ.

Сярэднямесячная зарплата ў Віцебскай вобласці напрыканцы 2014 года склала больш за 5,8 мільёна рублёў.

Александр ПУКШАНСКІ.

Сацыяльны ракурс

Нарадзілі... А што далей?

Дзіця, што страціла бацькоў, лічыцца сіратаю. Але круглыя сіроты бываюць і пры жывых бацьках, бацьках-алкаголіках. Як той казаў, нарадзіць нарадзілі, а выгадаваць забылі. Клопат пра малых у гэтым выпадку бяра на себе дзяржава: уладкоўвае іх у інтэрнаты, апякунскія і прыёмныя сем'і, дамы сямейнага тыпу. Пры гэтым даводзіцца адначасова выхоўваць і дарослых, якія забыліся на свае абавязкі. Менавіта аналізу прычын сацыяльнага сіротства і дадатковым мерам падтрымкі дзяцей у неўладкаваных сем'ях было прысвечана пасаджэнне Мінскага абласнога выканаўчага камітэта.

— Колькасць сірот пры жывых бацьках у цэнтральным рэгіёне змяняецца, — канстатаваў намеснік старшыні Мінаблвыканкама Віктар СІРЭНКА. — Летас іх налічвалася 385, гэта на 34 дзіцяці менш, чым у папярэднім 2013 годзе, і амаль на 300 — у параўнанні з 2005-м. З таго часу, як пачаў дзейнічаць Дэкрэт №18 «Аб дадатковых мерах па дзяржаўнай абароне дзяцей і неўладкаваных сем'ях», на 58% скарацілася колькасць дарослых, пазбаўленых бацькоўскіх правоў. Для параўнання: у 2007-м такіх было 584, у 2014 — 242. Летас у нядабайных бацькоў забралі 578 дзяцей, 391 з іх вярнулася назад у біялагічныя сем'і.

Каб прымуціць гора-бацькоў стаць на правільны шлях, павярнуцца да аб-

лем малых, выкарыстоўваюцца самыя розныя метады. Жорсткі кантроль іх паводзін, аказанне медыцынскай дапамогі залежным ад алкаголю, амбулаторнае лячэнне з наступнай падтрымкай грамадскімі аб'яднаннямі, уладкаванне на працу. Разам з тым на ўліку ў псіхіятрыя-нарколага стаяць 1359 бацькоў, 1573 абавязаныя асобы. На думку Віктара СІРЭНкі, тут трэба памяншаць падыходы: «Куды важней дынаміка зняцця з ўліку, чым пастаноўка на ўлік». Варта перасачыцца і механізм захараў па рэалізацыі дэкрэта, з тым, каб задзейнічаць усе рэзервы. У прыватнасці, дакумент прадугледжвае магчымасць кампенсацыі выдаткаў на дзяржаўнае ўтрыманне дзяцей за кошты аднаго ў арэнду жылля абавязаных асоб. Аднак на Міншчыне здаецца толькі 18 памяшканняў, што прынесла крыху больш за 88 млн рублёў. Гэта значна менш, чым у іншых абласцях. Вельмі часта вярнуць сродкі на ўтрыманне малых абавязаных бацькі не могуць з-за малых заробкаў. Як правіла, яны не маюць сярэдняй спецыяльнай ці вышэйшай адукацыі. І ўладкаваць такіх на кваліфікаваную работу з добрай аплатай цяжка. Тут вельмі важна падцягнуць іх у прафесійным плане, вучыць, павышаць іх кваліфікацыю.

Наймалынікі без асаблівай ахвоты бяруць на работу абавязаных асоб. Гэта і зразумела, з імі трэба няньчыцца, як з малымі дзецьмі — кантраляваць, каб не пілі, не прагульвалі. Аднак нежаданне працаўладкоўваць накіраваныя па броне ўпраўлення па працы, занятасці і са-

цыяльнай абароне негатыўна ўплывае на сітуацыю з вяртаннем грошай, што траціць дзяржава на ўтрыманне дзяцей. «Кожны выпадак адмовы наймальнікаў трэба вывучыць і прыняць адпаведныя меры», — лічыць Віктар СІРЭНКА.

На яго думку, актыўней з абавязанымі павінны працаваць прафсаюзы, грамадскія фарміраванні: уцягваць іх у жыццё прадпрыемства, арганізацыі, каб яны адчувалі сабе запатрабаванымі, сапраўднымі членамі калектыву. У Мінскай вобласці нямаюць выпадкаў, калі абавязаныя асобы пад уплывам грамадскай, калег кідалі піль, пераходзілі на работу з большымі заробкамі, цалкам разлічаліся з дзяржавай і вярталі назад сваіх дзяцей. У прыватнасці, у Нясвіжскім раёне жанчына прайшла курс лячэння ад алкагалізму, вярнула дзяржаве запачынанасць, а дзіцё — у сямя. Без дапамогі кіраўніка і калектыву адкрыта акцыянернага таварыства «17-га верасня» яна б не справілася са сваёй праблемай.

Пазітыўны ўплыў аказвае і замацаванне за сем'ямі, дзе дзеці апынуліся ў сацыяльна небяспечным становішчы, дэпутатаў, прадстаўнікоў мясцовай улады, кіраўнікоў прадпрыемстваў і арганізацый. Яны аказваюць рэальную дапамогу ў вырашэнні канкрэтных жыццёвых абставін. Гэта ў пэўнай ступені пасадзейнічала і таму, што з 2007 года колькасць правапарушэнняў сярод непаўналетніх зменшылася на 65%.

Таццяна ЛАЗОУСКАЯ

НАВІНЫ

ПАДЗЕІ

ФАКТЫ

НАВІНЫ

ПАДЗЕІ

ФАКТЫ

ДАБРАЦА ДА АЭРАПОРТА МОЖНА БУДЗЕ ХУТЧЭЙ

З 14 сакавіка зменіцца транспартнае абслугоўванне Нацыянальнага аэрапорта «Мінск», пра што паведамілі ў дзяржаўнай арганізацыі «Сталічны транспарт і сувязь».

З мэтай паліпшэння ўмоў перавозак пасажыраў у кірунку Нацыянальнага аэрапорта праца прыгарадных аўтобусных маршрутаў №3003 «АВ «Цэнтральны» — Нацыянальны аэрапорт Мінск» і №1400-ТК «АВ «Цэнтральны» — Нацыянальны аэрапорт Мінск» з 14 сакавіка будзе арганізавана на новым раскладзе. У прыватнасці, інтэрвал паміж рэйсамі скараціцца і складзе ад 20 да 40 хвілін замест гадзіны.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ЗА ПАРАДАК НА МЕХДВАРЫ — ТРАКТАРЫ

Сельгасмашыны атрымаюць гаспадаркі Брэстчыны — пераможцы агляду-конкурсу на найлепшы механізм ва ны двор вобласці.

Як раскажаў карэспандэнту газеты намеснік старшыні абласнога камітэта па сельскай гаспадарцы і харчаванні Александр ДАРАШЭНКА, конкурс стаў добрым стымулам для добраахвотнага і падтрыманна ў належным выглядзе мехдвароў. Спісы найлепшых у кожным раёне складаюць адпаведна раённыя структуры, а потым абласная камісія наведвае гаспадаркі-кандыдаты. За кожны з заліковых паказчыкаў налічваюцца балы, па суме якіх вызначаюцца пераможцы.

Такім чынам па выніках агляду 2014 года першае месца заваяваў СВК «Ставоцкі» Пінскага раёна. Гаспадарка атрымала пагрузчык «Амкадор». Другое — падзялілі сельгаспрадпрыемствы «Брашэвіцкае» Драгічынскага раёна і «Ляхавіцкае» Іванаўскага раёна, якім будуць уручаны трактары «Беларус 1221». Трэцяе месца прысуджана «Мураве» Пружанскага, «Боркаўскаму» Бярозаўскага і «Тальмінавіцкаму» Ляхавіцкага раёнаў. Прызёры ўзнагароджваюцца трактарамі МТЗ. Акрамя тэхнікі, кожнае з сельгаспрадпрыемстваў атрымае грашовую прэмію. Сродкі на сельгасмашыны ўжо пералічаны, і да пасяўной агары папоўняць свой парк новай патрэбнай тэхнікай. Так што трымаць у парадку мехдвор выгадна.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

У АСАБЛІВА БУЙНЫМ ПАМЕРЫ

Пракуратурай Мінскай вобласці пасля сумеснай з УБЗ3 ўпраўлення ўнутраных спраў праверкі зведзена крымінальная справа ў дачыненні да дырэктара аднаго з сельгасгаспадарчых прадпрыемстваў Бярозаўскага раёна па факце крадзяжы маёмасці ў асабліва буйным памеры.

Устаноўлена, што, працуючы на пасадзе дырэктара прадпрыемства, злужываючы службовым становішчам, ён арганізаваў у штатным раскладзе змены, у адпаведнасці з якімі яму ажыццяўляліся непрадугледжаныя кантрактам выплаты. Ён таксама ўносіў у табелі ўліку рабочага часу звесткі аб адпрацаваных ім гадзінах, што палігнала за сабой неабгрунтаваную выплату яму ў памеры больш як 71 млн рублёў.

«За здзейснены крадзжы грашовых сродкаў шляхам злужывання службовымі пазначанымі ў асабліва буйным памеры мужчына можа быць пазбаўлены волі тэрмінам да 10 гадоў з канфіскацыяй маёмасці і пазбаўленнем права займаць пэўныя пасады тэрмінам да 5 гадоў», — паведаміў намеснік начальніка аддзела па барацьбе з карупцыяй і арганізаванай злачыннасцю пракуратура Мінскай вобласці Ігар Бычко.

Таццяна ЛАЗОУСКАЯ.

РЫБКА З РЫЗЫКАЙ

Муж з жонкай прыехалі на рыбалку ў Брагінінскі раён з Гомеля. Раніцай яны выйшлі на сярэднюю возера Бярэсчанскае ў вёсцы Бярозкі, але пераацанілі таўшчыню лёду і праваліліся пад яго.

Рыбакі змалі самастойна выбрацца з вады на паверхню, але дабрацца 300 метраў да берага ў іх ужо не было сілы. Выратавалі іх, калі прыбылі па выкліку, транспартвалі грамадзян на бераг пры дапамозе спецыяльнай дошкі. Медыкі даставілі людзей, якія пабылі ў лёдзianaй вадзе, у спецыяльную бальніцу з дзіцячым «агульным пераахладжэннем арганізма».

Вечарам таго ж дня на возеры ля вёскі Грабаўка Гомельскага раёна быў зноўдзейнічаны мёртвым 73-гадовы пенсіонер. Хутчэй за ўсё, ён праваліўся, спрабаваў выбрацца на лёд, але так і замірэў — напалову ў вадзе.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

ВАГОНЫ — КАБ ЕЗДЗІЦЬ, А НЕ РАЗМАЛЁЎВАЦЬ

Беларуская чыгунка занепакоена павелічэннем выпадкаў вандалізму ў адносінах да рухомага саставу.

Праблема з нелегальным графіці абавестрылася летас. Цягам года на чыгузцы было зарэгістравана 55 правапарушэнняў (супраць 37 у 2013 годзе). Нанесеная шкода складала больш за 75 мільёнаў рублёў. Асноўная частка здарэнняў прышлася на арганізацыі Мінскага аддзялення дарогі. Тут быў здзейснены 51 (!) з 55 выпадкаў размалявання электра- і дырэле-цягнікаў, які расказалі ў прэс-цэнтры магістралі. Напрыклад, у лістападзе мінулага года на станцыі Мінск-Паўночны супрацоўнікі мільцыі затрымалі мінчаніна, які абвінавачваецца ў пачыні выпадкаў «размалявак». Зведзена крымінальная справа, што прадугледжвае пакаранне ў выглядзе грамадскай работ, штрафу, арышту.

І хоць мінскай улады адводзяць спецыяльныя пляцоўкі для «легальных» графіці, аднак цалкам праблема гэта не здымае, што мосяць канстатаваць чыгуначнікі. Так, з пачатку года адбылося ўжо сем выпадкаў размалявання матаравагоннага саставу. Зараз для ўзмацнення кантролю за грамадскай бяспекай разглядаецца пытанне аб дадатковым усталяванні на больш

■ Без шкодных звычак

САВЕЦКІ КАРЭЦ З БАРОНЬКАЎ

Тое, што ўрач — карэц, для тутэйшых даўно ўжо не экзатыка. У Касцюковіцкі раён ён прыехаў яшчэ ў пачатку 90-х. Працаваў загадчыкам урачэбнай амбулаторыі ў Забычанні, а цяпер узначальвае Баронькаўскую. Пра сваё мінулае расказвае сціпла. «Па нацыянальнасці я — карэц, але савецкі, — усміхаецца ён. — У 1938 годзе, падчас прымусовага перасялення прыморскіх карэйцаў ва Узбекістан і Казахстан, мае бацькі пераехалі ў горад Ургенч Харэзмскай вобласці. Там я і нарадзіўся. Нават імёны ў мяне і маіх братоў, у адрозненне ад бацькоў, рускія. Бацьку звалі Намшу, але ў ЗГЭС паралі, каб сыны яго былі не Намшувічы, а Мікалаевічы.

Генадзь Цян у спецыяльнай карэйскай амбулаторыі ў Забычанні. А цяпер узначальвае Баронькаўскую. Пра сваё мінулае расказвае сціпла. «Па нацыянальнасці я — карэц, але савецкі, — усміхаецца ён. — У 1938 годзе, падчас прымусовага перасялення прыморскіх карэйцаў ва Узбекістан і Казахстан, мае бацькі пераехалі ў горад Ургенч Харэзмскай вобласці. Там я і нарадзіўся. Нават імёны ў мяне і маіх братоў, у адрозненне ад бацькоў, рускія. Бацьку звалі Намшу, але ў ЗГЭС паралі, каб сыны яго былі не Намшувічы, а Мікалаевічы.

Пасля вучобы ў алма-ацінскім медыцынскім інстытуце спецыяліст карэйскага паходжання працаваў у розных населеных пунктах Казахстана і Узбекістана. Пра той час ён расказвае пазычна, згадаючы нацыянальных герояў. У горадзе Навоі, які носяць імя слаўтага паэта Алішэра Навоі, жыў больш за 20 гадоў, пакуль не трапіў у Беларусь. Спачатку ў пошуках працы на касцюковіцкі цэментны завод падался яго дзед. А потым на пераезд адважыцца і ён з жонкай. Быў яшчэ перыяд, калі па сямейных абставінах давялося некалькі гадоў працаваць ва Украіне. Але, як аптымістычна запэўнівае суразмоўца, гэта толькі спрыяла яго прафесійнаму ўзроўню. «Падчас працы ў сярэдняазійскіх рэспубліках на практыцы зведаў усе асаблівасці лячэння кішчочных

інфекцый, — параўноўвае ён асаблівасці тыповых для той ці іншай тэрыторыі захворванняў. — У аўлах людзі зусім нічога не ведалі пра санітарныя нормы, ваду пілі проста з арыкаў і нават не кіпяцілі. Узровень захворванняў быў такі высокі, што прызджалі дапамагаць урачы з суседніх краін. Цяпер там, канешне, прагрэс. А тады я вопыт атрымаў вялікі. Ва Украіне ўпершыню прыйшлося сутыкнуцца з дыфтэрыяй...» Што датычыцца жыхароў Касцюковіцкага раёна, то тут, як і ў цэлым па краіне, праблема № 1 — сардэчна-сасудзістая захворванне. У мэтах іх прафілактыкі ўрач раіць пацыентам адмаўляцца ад алкаголю, цыгарэт, прытрымлівацца дыеты, сачыць, каб халестэрын быў у норме. Асабліва важна гэта для людзей сталага ўзросту, якія знаходзяцца ў групе рызыкі. «Толькі мала та мяне слухае, — уздыхае ён. — У выніку хваробы адна за другой цяжэйшыя — цукровы дыябет, гіпертанзія, ішэмія сэрца...» Безумоўна, нават пры ўзорным ладзе жыцця цяжка прадудзіць усе захворванні.

Генадзь Цян упэўнены, што хворых будзе менш, калі людзі адмовяцца ад курэння і тлустага ежы

Але шкада, калі чалавек да крытычнага стану даводзяць нейкай там звычайнай, якія нярэдка патрабуюць яшчэ і значных фінансавых выдаткаў. Здаровае харчаванне таксама не таннае, але што перашкоджае завесці курэй, пасадзіць яблыню, пасеяць агарод? Гэта ж вэска.

— У нас на стале заўсёды шмат расліннай ежы, — ставіць сябе ў прыклад Генадзь Мікалаевіч. — На сваім участку вырошчваем бульбу, памідоры, моркву, капусту, цыбулю, нават баклажаны. А якая смачная і карысная прыправа атрымаецца з часнаку, морквы і марской капусты! Дабаўляеш туды спецыі, чорны перац — і на стол. Парэйску страву называюцца «маркаўча». А яшчэ робім шмат розных салатаў з капусты, у тым ліку марской і пекінскай. Баклажаны наогул вельмі карысны прадукт, асабліва пры паталогіі сэрца. Там вельмі шмат калію і магнію. Ва Украіне гэта самы папулярны прадукт.

Ёсць у суразмоўцы і свой досвед барацьбы з курэннем. «Калі быў малады, спрабаваў курыць, але хутка зразумеў, што нічога добрага з гэтага не атрымаецца, — прызнаецца ён. — Вось бацька мой дыміў, як паравоз, але калі споўнілася 70 гадоў, кінуў, харчаваяся малаком і да 84 гадоў пражыў».

— Добра яшчэ, што ў нас у Баронькаў пра слайсы не чуваць, — амаль на шэпт пераходзіць урач. — Гэта ж страшная справа. Калі ў чалавека нешта яшчэ ў мазах захавалася, ён наркотыкі ў рукі не возьме.

А колькі вакол ахвяр гарэлкі! «Ёсць тут у нас малады хлопчэ, які ў свае 28 гадоў дапіўся да цырозу печані, — абурэцца Генадзь Мікалаевіч. — Ледзь пераналі пачаць лячыцца. Цяпер іншым чалавекам стаў, зусім не пэ. Паступова з другой групы інваліднасці перайшоў на трэцюю, глядзіш, жыццё і наладзіцца. Галоўнае, каб не сарваць. Калі вернецца да спіртнога, на ім можна будзе ставіць крыж. Мый яму перыядычна нагадаем, каб сьце і бліжэйшых шкадаваў. Яны ж таксама пакутуюць. З п'янтства наогул буда па ўсёй краіне. Толькі агуплінымі намаганнямі яе можна адолець. Сёння для чалавека створаны ўсе ўмовы. Усё астатняе залежыць ад яго самога.

А якая смачная і карысная прыправа атрымаецца з часнаку, морквы і марской капусты! Дабаўляеш туды спецыі, чорны перац — і на стол. Парэйскую страву называюцца «маркаўча».

Беларусь Генадзь Цян наогул лічыць краінай з добрай будучыняй. І нават Касцюковіцкі раён, які пацярпеў ад аварыі на Чарнобыльскай АЭС, адзначае як перспектывы. Ва Узбекістане ён працаваў наменікам галоўнага ўрача па грамадзянскай абароне і добра ведае, што такое радыяцыя. Лічыць, што гэта не самае небяспечнае, што можа быць. Страшна, калі страляюць. А на забруджаных тэрыторыях, калі прытрымлівацца рэкамендацый, жыць можна. Тым больш калі створаны ўмовы. Вось і Баронькаўская ўрачэбная амбулаторыя пераехала на даўняўнае ў сучаснае памяшканне. Так што жыццё працягваецца.

Нэлі ЗІГУЛЯ. Фота аўтара

■ Узровень-40

Вы ўжо адвыклі пісаць ад рукі больш за адну старонку тэксту кшталту заявы на відпуск, праўда? Калі выпадае неабходнасць уласным почыркам упрыгожыць (насамрэч, хутчэй наадварот) некалькі аркушаў паперы, гэта ўжо выклікае пэўны дыскамфорт. Хочацца адкінуць убок ручку, звычайна занесці пальцы над клавіятурай... Пагадзіцеся, такое жаданне ўзнікае цяпер не толькі ў моладзі, якая фактычна зрадналася з рознымі гаджэтамі яшчэ з малых гадоў, але і ў людзей сталых. Тую паробіш — век тэхналогій, ад якіх нікуды не падзець. Імклівы час, хуткія размовы па мабільным тэлефоне, электронныя лісты. Сапраўды, асабліва патрэбны пісаць нешта ад рукі мала. А некалі іншай магчымасці папросту і не было...

ХТО з маладых з ходу адкажа, што такое прамакатка і для чаго яе выкарыстоўвалі?.. Маё пакаленне яшчэ заспепа час, калі ў школьнай гадзі нас прымушалі на ўроках карыстацца чарнільнымі ручкамі. Ужо не тымі пэравымі з чарнільніцамі-непраляйкамі, вядомымі сённяшняй моладзі хіба па старых фільмах (хоць дома ўсё гэта было і раз-пораз выкарыстоўвалася дзеля цікаўнасці), а якія запраўляліся. Відаць, лічылася, што чарнільнай ручкай вучань будзе пісаць больш акуратна. Можна, яно і так, але ж трэба было сачыць за чысцінёй пяра, запраўляць яе, сачыць, каб пад рукой была тая самая прамакатка — аркушык спецыяльнай мяккай паперы, якім можна было прамочваць напісанае, каб чарніла хутчэй сохла. Часам ручка магла падцякаць, а балончык з «запраўкай» перакруціваўся, так што акуратнасць увогуле была адноснай. Хоць карыстанне чарнільнай ручкай бяспрэчна вучыла аднаму — няспешнасці пры пісанні. А значыць, быў час падумаць, што і як выклікалі на паперы.

ВЕДАЕЦЕ, чаму цяперашнія дзеці не гуляюць у хованкі? Проста пры наўняўнасці ў кожнага мабільнага тэлефона задума гуляе ўсялякі сэнс. І гэта ўжо не анекдот, а рэчаіснасць. Па той жа прычыне наўрад ці ім прыйдзецца ў галаву напісаць на ўроку аднакласніку запіску ад рукі. О, а некалі гэта было сапраўднай наукай — адправіць пасланне на кавалачку паперы са школьнага шчытка (не паверыце, у мяне захаваўся невялікая калекцыя такіх запісак!) Па-першае, трэба было, каб суседзі ці суседка не падгледзелі, каму яно адрасаванае. Па-другое, каб не «спаліў» стаўнічкі. Па-трэцяе, у многіх выпадках запіска павінна была трапіць да адрасата не з рук у рукі, а кружным шляхам, каб ён не западозрыў, ад каго пасланне. Значыць, трэба было пралічыць адлегласць яе дастаўкі і надзейнасць «паштальёнаў». Запіску ж маглі наўмысна перахапіць тыя, каму яна не прызначалася, і даведацца якую «тайну». Былі проста запіскі-зоргішы. Напрыклад, можна было выбраць ахвяру сярэд аднакласнікаў і адправіць кружным шляхам нешта кшталту «Банда Стампа сочыць за табой!» А потым назіраць, як хлопчэць увесь урок круціць галаву, спрабуючы вылічыць, хто пажартаваў. Яшчэ хадзілі запіскі з малюнкамі-шаржамі на аднакласнікаў. Дарчы, той, хто умеў малюваць, карыстаўся асабліва папулярнаю ў класе. Такія самадзейныя творцы на ўроках ці перапынках спецыяльна на вачэй іншых любілі самазбаўнае вымаўляваць караблі, верталёты, танкі...

Мы пісалі шмат сачыненняў: і па рускай літаратуры, і па беларускай. Памятаю, як у дзевятым-дзясятым класах на ўроках мы рабілі гэта пад... класічную музыку, якая шчыняла гучала з калонак.

АДЗІН час былі папулярныя адмысловыя дзённікі-анкеты. У тоўстым шчытку, аздобленым на кожнай старонцы рознымі аб'ёмлівамі, выражэнымі з часопіска ілюстрацыямі, паштоўкамі, аўтар расказваў пра сябе: чым захапляецца, што яго сярбы, пра што ён марыць і гэтак далей. Пасля ішлі незапоўненыя «гасцявыя» старонкі, дзе тыя з сяброў уладальніка дзённіка, якім ён давяраў (ці якім такім чынам хацелі выказаць сваю прыхільнасць), маглі пакінуць нейкія свае пажаданні, гаворачы сучаснай мовай, — водгукі. Гэтыя шчыткі ўпоўнялі перадаваліся абраным на ўроках. Нехта з аднакласнікаў мог і увогуле пакрыўдзіцца, калі аўтар не дазваляў яму азнаёміцца з запісамі і самому пакінуць «лайк». Такі вольны праваобраз сучасных «профіляў» у сёвіце... Найперш такімі дзённікамі-анкетамі захапляліся, вядома, дзятчата. І па тым, каму з хлопцаў яны даваліся зазірнуць у шчытак, можна было сказаць пра што згадацца... Многія вялі і асабістыя дзённікі, куды запісалі немумрагелісты падзеі, што адбыліся за дзень у школе, дома. Магчыма, тыя запісы ніякай асабліва каштоўнасці і не мелі, але сам штодзённый працэс запэўнення шчытка вымагаў пэўнай дысцыплінаванасці і ўсёадпавісці.

У адрозненне ад цяперашніх школьнікаў, мы пісалі шмат сачыненняў: і па рускай літаратуры, і па беларускай. Памятаю, як у дзевятым-дзясятым класах на ўроках мы рабілі гэта пад... класічную

музыку, якая шчыняла гучала з калонак. На-стаўнік ставіў кружэлку ў працягваліні, і мы пачыналі... Праўда, па першым часе нас гэта не вельмі натхняла: сачыненне даводзілася пісаць адрозна пасля ўрока фізкультуры, таму разгарчаны аднакласнікам было не да творчасці. Потым расклад крыху змянілі, і мы ўжо маглі спакойна думаць пра літаратурных герояў. Хаця, прызнаюся, мне не вельмі падабалася такая тэма. Не разумею, чаму крытыкі ўпэўнены ў тым, што яны дакладна ведаюць, пра што ж хацелі сказаць аўтар?! Выпадкава прычытаўшы праз некалькі гадоў уласны тэкст, раптам заўважаеш нейкі падтэкст, які на момант напісання дакладна не меўся на ўвазе. Больш даспадобы былі нячыстая вольная тэма. Сачыненне — гэта ж фантазія, пошук. Я часта паўтараю фразу калегам у кабінце, калі тыя шукаюць якое трапае слова, выраз: «Ты ж не дыктоўку пішаў, а сачыненне. Знайдзі сінонім, змяні сказ». Дарчы, раней пры наступленні ў ВНУ сачыненні пісалі і будучыя журналісты, і будучыя інжынеры. І ні для, вядома, першых, ні для другіх гэта

ЛІСТ абавязкова пачынаўся з прывітання. Потым трэба было падзякаваць адрасату за яго адказ на твай папярэдні допіс. Дарчы, існавалі напісаныя правілы па часе, калі атрыманне пісьма вымагала садзіцца за складанне чарговага ліста. Калі пасланне было нейкім асаблівым, напачатку пісаўся чарнавік, які потым перапісваўся начыста. Банальныя рэчы гавару? І так, і не. Цяперашнія школьнікі, абітурьенты ці студэнты могуць скінуць табе на электронную пошту матэрыял без слоў «прывітанне», «калі ласка», «да пабачэння» (ці, як варыянт, звярнуцца фамільярна, як да аднагодка). Ці увогуле без аніякіх слоў. Мабыць, на прычыне — ну можа ж здагадацца... Ці не падзякаваць за падрабязны аналіз матэрыялу, які ты мог і не рабіць. Ці знікнуць на паўгода пасля апошняга электроннага ліста, не адказаў на твае чарговыя звароты, каб потым узнікнуць зноў па вышэй апісанай схеме. На памылкі, адсутнасць у пачатку сказа вялікіх літар увогуле маўчу. Лепш «смайліку» накідаць... Тэкст, набраны «на хуткую руку», у большасці з моладзі лічыцца кананічным. Выпраўляць

ДАЦЬ БЫ МНОГІМ ЧАРНІЛЬНУЮ РУЧКУ...

(Эпісталаўнаму жанру прысвячаецца)

не было вялікай складанасці. Я, напрыклад, выбраў тэму «Лейтэнанцкай прозы» Васіля Быкава...

Фота Руслана ПРАСЕЛКА

АЛЕ дзе па-сапраўднаму можна было прывяць сябе ў эпісталаўнаму жанры, дык гэта пры напісанні лістоў. Тут ты ўжо сам сабе гаспадаром быў у выбары тэмы! Паштовак, асабліва напрыкладні свят, у тва гадзі таксама адпраўлялі і атрымлівалі шмат у любой сям'і — кожны родзіч лічыў сваім абавязкам нагадаць пра сябе. Аднак яны, хоць і былі прыгожымі і атасямліваліся з нейкімі святочнымі момантам, у асноўным выглядалі дзятурна-пракатальнымі. Вось іншая справа — менавіта лісты. Напачатку я пісаў іх цэты ў Мінск, падрабязна расказваючы пра вучобу, сямейныя справы. І перажываў, калі не мог паведаваць якую-небудзь цікавінку (ці не тады ўва мне нарадзіўся журналіст, якому трэба было выдаць навіну «У нумар?»). А яна мне гэтак жа грунтоўна адказвала, што адбываецца ў яе сям'і. І такое наша ліставанне кожны тыдзень доўжылася досыць доўга. У пярэнькім узросце было модна перапісвацца з хлопчыкамі і дзятчатамі з краін саўладарца. Не памятаю ўжо, адкуль браліся патрэбныя адрасы, але мне не пашчасціла займець таі. Дакладней, спроба была, але адказу так і не дачакаўся. А будучая жонка, напрыклад, у тва гадзі актыўна перапісвалася з ровеснікамі з Польшчы, Балгарыі, Германіі, Венгрыі. Кажы, што «крута» было ліставацца найперш з хлопчыкам, асабліва калі той быў сімпатычным (фота прыкладнася) — на зайздасць аднакласнікам. Памятаю, што да гэтай перапіскі ў савецкіх дзятчэй была яшчэ і выключна практычная цікавасць. Тыя, у каго былі такія адрасы, становіліся ўладальнікамі сапраўдных багаццяў па тагачасных мерках: замежных паштовак, «адбіткаў», марак, укладываў ад гукі (увяць, тады гэта было нерэальна крута!) і іншых недасяжных для многіх сувеніраў...

Наўняўна, самая вялікая колькасць напісана мнэй лістоў была ў армію. Напачатку усім стрыечным братам, потым аднакласнікам. Яны, зразумела, адказвалі не часта, але самі прасілі дасылаць пісьмаў як мага больш, падрабязна расказваць пра ўсе іх клопачы і дзятчатамі з краін саўладарца. Не памятаю ўжо, адкуль браліся патрэбныя адрасы, але мне не пашчасціла займець таі. Дакладней, спроба была, але адказу так і не дачакаўся. А будучая жонка, напрыклад, у тва гадзі актыўна перапісвалася з ровеснікамі з Польшчы, Балгарыі, Германіі, Венгрыі. Кажы, што «крута» было ліставацца найперш з хлопчыкам, асабліва калі той быў сімпатычным (фота прыкладнася) — на зайздасць аднакласнікам. Памятаю, што да гэтай перапіскі ў савецкіх дзятчэй была яшчэ і выключна практычная цікавасць. Тыя, у каго былі такія адрасы, становіліся ўладальнікамі сапраўдных багаццяў па тагачасных мерках: замежных паштовак, «адбіткаў», марак, укладываў ад гукі (увяць, тады гэта было нерэальна крута!) і іншых недасяжных для многіх сувеніраў...

З чаго пачынаецца ліст увогуле? Калі гаварыць пра тэхнічны бок, то з аркушкі пісчэй паперы ці найчасцей звычайнага шчытка. Ручкі са стрыжнем, які мажа піша. Падрыхтаваных фотаздымак, калі плануеш іх адаслаць. Стоса канвертаў. Яны менавіта па столькі і куляліся. Кошт ад адной калейкі (шэрыя, без маркі, дасылаць у армію без аплаты перасылкі) ці трох калеек (той жа варыянт, толькі папера лепшая і з малюнкам) да звычайнага 5-капеечнага з надрукаванай маркі. Часам ліст адрасату атрымліваўся надзвычай вялікім (старонак на 10-12) і яго даводзілася дзяліць на часткі, бо аркушы папросту не лезлі ў адзін канверт. Знакі паштовай аплаты можна было купіць асобна, і тады працэс адпраўкі пісьма набываў трохі іншую танальнасць... У канверт укладвалася напісанае, на ім пачынаўся адрас, а наклеіваўся маркі або нібы апошнім акордам таго нячутнага іншым аповеда, што толькі што прагучаў... Хаця, не, апошнім акордам было аднесці заклейнены канверт да сіння паштовай скрыні ў цэнтры пасёлка і прыслухавацца, ці яны падаюць на дно... Былі яшчэ вельмі прыгожыя і крыху даражэйшыя канверты «Авія». Адночы купіў такі, і ён вельмі доўга ляжаў: проста не было куды адпраўляць ліст так далёка. Урэшце я заклейў у яго пісьмо да цёткі ў Мінск. Яшчэ патрэбна была настольная ляпма і некалькі гадзін час. Але галоўнае, патрэбны былі падзеі, натхненне і вострае жаданне імі падзяліцца!

НЕУЗАБАВЕ пасля заканчэння школы мы з сябрамі перайшлі на тэлеграфны стыль (SMS, калі гаварыць цяперашня мовай) ў лістах — кшталту як у вышэй згаданых запісках. Каб запрысці аднакласніка-мінчаніна на дыскатэку ў выхадныя, пісалася: «Алекс — Юстасу. Дзень і час тва ж. Падрабязнасці пры сустрэчы». Калі чакалі адказу, канверт трэба было апусціць у паштовую скрыню ў панядзелак, максімум — да абеда ў аўторак. Зваротнае паведамленне даходзіла да нас максімум у пятніцу, і мы ведалі дакладныя планы на выхадныя. Калі пацверджанне не патрабавалася, дастаткова было адправіць пісьмо за два дні да даты сустрэчы. Тэлефону не было, адзіным сродкам сувязі па-ранейшаму заставалася пошта. Але пасля вяртання з войска сяброў і аднакласнікаў ліставанне пакрысе стала сыходзіць з майго жыцця...

Сяргей РАСОЛЬКА

3 ПАСЛУГАМІ НА ДОМ

У Касцюковіцкім раёне медыкі наведваюць нават патэнцыйных пацыентаў

Гэта робіцца дзеля таго, каб папярэджаць інсульты ісвочасова выяўляць захворванні сярца вясцоўцаў, якія жывуць на адлегласці ад райцэнтра.

— Фельчары ФАПаў штодзённа абыходзіць па сваёй тэрыторыі па 6 чалавек — цікавасць, як здароўе, праглядаюць хатнія апткі, змяняюць пратэрмінаваныя лекі новымі, — кажа намеснік галоўнага ўрача Касцюковіцкага цэнтральнай раённай бальніцы Юрыя КАРАТКОУ. — Медыцынскія карткі, дзе яны пазначаныя ціскі і іншыя параметры, накіроўваюцца ва ўрачэбныя амбулаторыі. Загадчыкі гэтых лабараторыі, у сваю чаргу, раз на тыдзень робяць справаздачу раённаму кіраўніцтву, дзе адзначаюць,

колькі чалавек абследаваны і іх дыягназы. Юрыя Караткоў лічыць, што вясцоўцы людзі не вельмі ўважліва ставяцца да свайго здароўя, таму трэба кантраляваць гэты працэс. Дарчы, акрамя цэнтральнай раённай бальніцы, іх абслугоўвае 7 урачэбных амбулаторыі, 9 ФАПаў, 2 бальніцы састрыжскага догляду ў Забычанні і Крапіўні на 16 і 14 ложкаў. У тва вёска, дзе з-за змяншэння колькасці насельніцтва прыйшлося зачыніць ФАПы, урачч наведваюцца па графіку. За кожнай урачэбнай амбулаторыі замацаваны транспарт, а да аддаленых вёсак фельчары дабраюцца на набытых за дзяржаўныя сродкі скутарэнах. Яны ж пры неабходнасці забяспечваюць пацыентаў неабходнымі лекамі, у тым ліку і тымі, якія выдаюцца па рэцэптах.

Дарчы, нават урачы, якія звычайна не вельмі шануюць глыбінку, на працу ў Касцюковічч едуць з задавальненнем. — Заробак тут — большы за 12 мільёнаў рублёў, у сярэдняга медыцынскага персаналу каля 4 мільёнаў. А такая бальчача праблема, як жыллёвая, вырашаецца на працягу некалькіх месяцаў, — кажа Юрыя Караткоў. Ён, дарчы, сам прыехаў сюды з Гродзенскай вобласці, калі даведаўся пра тутэйшыя прэферэнцыі.

— Райвыканкам выдзяляе па 3 базавыя велічыні да акладу плюс дапамога па кантракце ў памеры 50% ад акладу, — удакладняе ён. — Для параўнання, на Гродзеншчыне, дзе я працаваў раней, яна складала ўсяго 1%. Адрозна адчулася розніца.

■ Бяспека Айчыны

ЗАДАЧА ДЛЯ «АЛЬФЫ»

Спецпадроздзяленню Групы «А» Камітэта дзяржаўнай бяспекі — 25 гадоў.

Асабісты склад «Альфы» прыцягваецца сёння да затрымання асоб, якія падазраюцца ў шпіянажы, захопленні закладнікаў, наркагандлі, кантрабандзе, незаконным абарачэнні зброі і радыёактыўных рэчываў, вымаганні, нелегальнай міграцыі. Супрацоўнікі «А» валодаюць спецыяльнымі ведамі і навыкамі, маюць выдатную стралковую падрыхтоўку, здольны вытрымліваць працягла фізічныя і псіхічныя напружкі, вырашаць самыя складаныя аперацыйна-бавявыя задачы. Падчас рэспубліканскіх і міжнародных спаборніцтваў снайперы Групы «А» рэгулярна займаюць прызавыя месцы і лічача аднымі з наймацнейшых у СНД.

З сакавіка 1990 года ў структуры Групы «А» 7-га ўпраўлення КДБ СССР з'явілася дадатковая група № 11 са штатам 45 чалавек і дысплацыяў у Мінску, паведамляе прэс-служба КДБ. Спецыяльнае аперацыйна-бавое падраздзяленне прызначалася для барацьбы з тэрарыстычнымі, экстрэмісцкімі і іншымі асабліва небяспечнымі злачынчымі праявамі на тэрыторыі БССР і прыбалтыйскіх рэспублік. У 1992 годзе спецпадроздзяленне ўвайшло ў структуру цэнтральнага апарата КДБ Рэспублікі Беларусь і атрымала афіцыйную назву — Група «А» («Альфа»). Яе задзёнічалі ў аперацыйных мерапрыемствах па барацьбе з арганізаванай злачынчынствам, незаконным вывазам каштоўных металаў, матэрыяльных і гістарычных каштоўнасцяў за межы краіны.

Святлана БАРЫСЕНКА.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА
Государственное предприятие
«Минский областной центр инвестиций и приватизации»
(организатор аукциона)
 по поручению ОАО «Слуцкий пивоваренный завод» (продавец) проводит повторный открытый аукцион по продаже одним лотом имущества: здание административного корпуса, общ. пл. 2168,9 кв.м (инв. № 640/С-27293); весовая, общ. пл. 25,8 кв.м (инв. № 640/С-27303); переходная галерея, общ. пл. 65 кв.м (инв. № 640/С-27304); элеватор, общ. пл. 1414,3 кв.м (инв. № 640/С-27309); главный производственный корпус, общ. пл. 12370 кв.м (инв. № 640/С-27312); проходная, общ. пл. 30,8 кв.м (инв. № 640/С-27313); не-завершенное законсервированное капитальное строение, общ. пл. 440,2 кв.м (инв. № 640/У-72996); оборудование элеватора на земельном участке, площадью 3,1450 га по адресу: г. Слуцк, ул. Тугаринова, 1; трансформаторная подстанция, общ. пл. 40,2 кв.м (инв. № 640/С-27297); насосная станция (станция подъема), общ. пл. 116,9 кв.м (инв. № 640/С-51797) на земельном участке, площадью 0,1960 га по адресу: г. Слуцк, ул. Головашенко; свкажина № 8 (инв. № 640/С-27298) и ограждение.
 Начальная цена с НДС – 16 299 784 080 бел. руб. (стоимость снижена на 10%).
 Задаток 5% от начальной цены (811 989 204 бел. руб.) перечисляется на р/с № 30121082600116 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», БИК 153001369, г. Минск, УНП 690324015 государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».
 Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 20 (двадцати) банковских дней со дня проведения аукциона, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Затраты на организацию и проведение аукциона возмещает победитель торгов (покупатель).
 Предшлущее извещение о проведении торгов опубликовано в газете «Звязда» от 19.02.2015.
 Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rti.by.
 Аукцион состоится 16.03.2015 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 13.03.2015 до 16.00 по указанному адресу.
 Тел.: (8017) 224-61-34, (8029) 102-21-17.

Филиал «Центр приватизации и приватизации»
 г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2

- ✓ Оценка оборудования и транспортных средств
- ✓ Оценка недвижимости и сетей всех форм собственности
- ✓ Независимая строительная экспертиза

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА
Светлогорское районное потребительское общество (РАЙПО), 8(02342)3-40-74

№ лота	Наименование объекта	Начальная цена продажи лота, бел. руб. (с НДС)	Сумма задатка, бел. руб.
1</			

ВІТАМІНЫ ДЛЯ ЗАЧАЦЦА

чанная і іншая капуста, бульба, крапіва, лясныя ягады.

Вітамін Д неабходны для развіцця шкілета і закладкі зубоў. Пры яго недахопе плод «адбярэ» усё ў матулінага арганізма.

Крыніца — морэпрадукты, рыбін тлушч, печань траскі, селядзец, макрель, ласось, сардзіны ў алеі, яйкі, малако, масла, грыбы, крапіва, шпінат.

Вітамін Е (токаферол) — магутны антыаксідант, які павышае дастаўку да клетак спажываючых рэчываў і кіслароду, стабілізуе клетачныя мембраны, валодае супрацьзапаленчым дзеяннем. Яго дастава на раннім тэрміне можа прывесці да выкідушы.

Крыніца — алеі (соевы, сланечнікавы, арахісавы, кукурузны, абліяльківы).

Плануючы цяжарнасць, не толькі жанчына павінна правільна харчавацца і прымаць комплексныя вітаміны. Для «якаснага» зачатця бацьку таксама неабходна прайсці курс вітамінізацыі.

МАЙЦЕ НА УВАЗЕ! Перавышэнне дозы вітаміна А і Д можа прывесці да цяжкай інтэлексуальнай.

Прыём вітамінаў неабходны і падчас цяжарнасці, аднак калі першыя, самыя важныя, тыдні развіцця эмбрыёна адбываюцца на фоне дэфіцыту гэтых рэчываў, то далейшае ўжыванне не дапаможа ліквідаваць ускладненні, якія не ўдалося пра-

РАБІЦЕ ТАК

Будучым маці і бацьку лепей забыцца на фастфуд, алкаголь, кансерванты і аднаразовы прыём ежы.

1. Забяспечце ў рацыёне садавіну, гародніну, мяснуну і малочную прадукцыю.

2. Сачыце за тэрмінам прыдатнасці прадуктаў.

3. Не зноўжывайце паўфабрыкатамі і тлустай ежы.

4. Сачыце за вагой, але ні ў якім разе не садзіцеся на дыету. Гадаць нельга! Дапускаюцца толькі разгруканыя дні.

5. Харчуйцеся па гадзінах.

6. Не спалучайце мясныя стравы з хлебам, бульбай.

7. Каву і чорны чай можна ўжываць толькі адзін раз на дзень, раніцай. Піце ваду, кампот, морс, свежаадцінуты сок. Мужчынам не варта піць піва, якое зніжае колькасць сперматазоідаў.

духіліце. Большую частку ускладненняў, якія развіваюцца пры цяжарнасці, можна папярэдзіць папаўненнем вітамінаў у арганізм яшчэ не цяжарнай жанчыны.

■ Ёсць пытанне

ЯКАЯ ЕЖА ПОСНАЯ?

Да поснай ежы адносяцца збожжавыя (хлеб, крупы), зернебабовыя, гародніна, ягады, садавіна, грыбы, арэхі, спецыі, мёд, алеі, кісялі і камлоты. Прамежкавае становішча — у рыбы, ўжыванне якой падчас посту строга рэгламентуецца. Ужыванне морэпрадуктаў — пытанне спрэчнае. Скаромная ежа — гэта ўсе малочныя і мясныя прадукты, яйкі, а таксама прадукты, якія іх змяшчаюць (малочны шакалад, выпечка з малаком і яйкамі і інш.). Пад забаронай можа быць і жуйка, якая змяшчае жэлатін жывёльнага паходжання.

Вялікі пост — вялікае выпрабаванне для арганізма. Ён прыпадае на той час, калі арганізм і без таго аслаблены: яго рэзервы расходуцца на супрацьстаянне холаду, а запасы вітамінаў у расліннай ежы амаль адсутнічаюць. Таму дыетологі раяць падыходзіць да посту пасля падрых-

тоўкі з вытрымліваннем поснасці дзён напярэдадні (напрыклад, серады і пятніцы). Навічкам наогул лепш далучацца да посту летам, калі арганізм мае і моц, і вітаміны. Ідэальна яшчэ трымацца аблегчанага праграмы (напрыклад, з рыбай), паколькі рацыён, бедны на жывёльныя тлушчы і бялкі, можа сур'ёзна нашкодзіць здароўю.

Паступова трэба і выходзіць з посту. Калі адразу даць арганізму шмат тлушчаў, ферментная сістэма не паспее спрацаваць, пачнецца няправільны абмен халестэрыну. Пад ударам акажуцца печань, падстраўнікавая залоза, страўнікава-кішачны тракт. Неабходна паступова далучаць да варанай, тушанай і запечанай гародніны з крупамі малочныя прадукты. Пасля дабаўце рыбу, тыдні праз два — мяса. Не забывайцеся пры гэтым пра вітамінна-мінеральныя комплексы і дабаўкі.

Калі вы раптам вырашылі пасціцца, пайрыцеся з вашым урачом.

■ Ніякіх сакрэтаў

ДОЎГА І АКТЫЎНА

Здароўе і працягласць жыцця ў многім залежаць ад самога чалавека, паколькі значнае месца тут займае кваліфікацыя і здароўе насяленьніцтва. У цэлым першааровае значэнне ў фарміраванні захворванняў маюць тры асноўныя моманты: няправільны лад жыцця, абцяжараная спадчынасць і забурджанне наваколле. Задача кожнага з нас — уплываць на першы момант, жыць... правільна.

Большасць сучасных пенсіянераў, адзначаючы спецыялісты, адносяцца да груп рызыкі. Прычынай таму — вялікая колькасць хранічных захворванняў, шкоднае звычкі, нізкая санітарная адукаванасць, самалячэнне, грэбаванне ўрачэбнымі рэкамендацыямі і парадзімі, перагаруванасць хатняй гаспадаркай, неразвітыя духоўныя патрэбы і інтэрэсы. Кожнаму ёсць над чым

Фота: Ірына БУЖАК

працаваць. Не перажывайце з-за дрэннай спадчынасці і не лепшага экалагічнага становішча — вы не можаце згата змяніць. Папраціце лепей на іншай ніве — над здаровым ладам жыцця. У гэта паняцце ўваходзяць: **рацыянальнае харчаванне, адсутнасць курэння, пераадуленне п'янства і алкагалізму, здаровыя моцы сон, паловае жыццё, рэжым працы і адпачынку, аптымальны рухальны рэжым, загартоўванне, вытрымліванне правільнаў гігіены, фарміраванне сваёй устойлівасці да стрэсаў.**

Добрае здароўе важнае і для вашай сацыяльнай адаптацыі ў грамадстве. Яшчэ імкніцеся падтрымліваць стацункі з сям'ёй, мець захапленні і магчымасці для іх рэалізацыі. Намагайцеся дзеля павышэння свайго добрабыту і ўзроўню кампетэнтнасці, дасведчанасці, адукаванасці. У такім выпадку вас цяжэй будзе падмануць і прымусяць верыць у несапраўдныя каштоўнасці. Практычна усё ў вашым жыцці залежыць гадоўным чынам ад вас. Так што дзейнічайце, а калі з'яўляюцца праблемы, шукайце для іх вырашэння спецыялістаў, а не «экстрасенсаў».

■ Жыццё з дыягназам

«Гэта была неверагодная прыгода...»

Брытанскі нейрапсіхолог і пісьменнік Олівер Сакс даведаўся, што ў яго чацвёртае стадыя раку, і не так даўно апублікаваў у New York Times невялікае эсэ. Вось асноўныя думкі з яго:

«Месяц таму я адчуваў сябе цалкам здаровым. Мне 81 год, а я ўсё яшчэ прапльваю 1,5 км. Але запасы майго часу вычарпаліся — некалькі тыдняў у маёй печані знайшлі шматлікія метастазы. Дзевяць гадоў таму ўрачы дыягнаставалі рэдкі від пухліны ў маім воку — меланому. Я прайшоў праз хіміятэрапію і лазернае абраменьванне, і ў выніку аслеп на адно вока. Такія пухліны рэдка даюць метастазы, я аказаўся сярод двух працэнтаў нешчасліўцаў.

Я ўдзячны за падаранні мне дзевяць гадоў добрага самаадчування і плённай працы, але цяпер я стаю перад тварам смерці. Які захаліў троець майей печані, і, хоць яго развіццё можна запаволіць, менавіта гэты від раку немагчыма тлушчыць.

Цяпер толькі ад мяне залежыць, які я пражыву месяцы, якія мне засталіся. Я павінен з усіх сіл пастарацца жыць — як мага больш насычана, глыбока, плённа. У апошнія некалькі дзён я аказаўся здольны ўбачыць сваё жыццё як быццам з вялікай вышыні — як нейкі ландшафт, у якім усё ўзаемазвязана. Гэта не азначае, што я страціў цікавасць да жыцця. Наадварот, я адчуваю сябе вельмі жывым і вельмі хану, спадзяюся правесці час, што застаўся, са сваімі сябрамі. Развіццзя з тымі, каго я люблю, далісаць тое, што не паспее, вандраваць, калі будуць сілы, глыбей асэнсаваць жыццё...

Ва ўсім гэтым я не буду разважлівым, буду гаварыць усё, што думаю, прама ў твар. Пастараюся прывесці ў парадак, выправіць тое, што павінен. Але смяцця і вясёліцця я таксама буду (і нават рабіць глупствы, чаму не?)...

У мяне зусім не засталася часу на няважнае. Я павінен засяродзіцца на сабе, на сваёй працы і сябрах. Я больш не буду штовечар глядзець навіны. Я больш

не буду сачыць за палітыкай і праблемай глабальнага пацяплення.

...Я напаянюся радасцю, калі сустракаю адораных маладых людзей, — нават таго, хто дыягнаставаў у мяне метастазы. Я ведаю, што будучыня ў добрых руках.

...Калі людзі паміраюць, іх немагчыма замяніць. Яны пакідаюць пусточку, якую нельга запоўніць, таму што лёс кожнага чалавека — лёс, запісаны ў нашых генах і нейронах, — быць непаўторнай асобай, знайсці сваю ўласную дарогу, пражыць сваё непаўторнае жыццё і памёрці непаўторнай смерцю.

Я не хачу прыкідавацца, што мне не страшна. Але ўдзячнасць усё ж такі больш, чым страху. Я кахаў і быў каханым. Мне многае было дадзена, і я пастараўся быць шчодрым у адказ. Я чытаў кнігі і вандраваў, разважаў і дзліўся сваімі думкамі на паперы...

Гадоўнае — мне давялося нарадзіцца істотай, надзеленай свядомасцю на нашай цудоўнай планеце, і гэта само па сабе вялікі гонар і неверагодная прыгода».

■ Небяспека

НЕ СЯБРУЙ З НАРКАМАНАМ

Некаторыя міфы, звязаныя з ужываннем смяротна небяспечных рэчываў, развівае псіхолог **Цэнтра дружалюбнага стаўлення да падлеткаў «Поспех» Кацярына БЛІЗНЮК, расказваючы аб тым, што ў сучасным грамадстве павінен усведамляць кожны.**

Міф 1. Існуюць лёгкія, бяспечныя наркатыкі.

Самае лепшае вызначэнне для наркатыкаў — гэта яд. І датычыцца гэта ўсіх, нават не надта моцных прэпаратаў. Нельга думаць, што ўжыванне малых доз не шкодзіць здароўю. Проста малая доза стымлюе і актывізуе ўсе жыццёвыя сілы, а вялікая, наадварот, прыводзіць да затармажанай рэакцыі і забівае любога чалавека значна хутчэй. Нават такое бяспечнае на першы погляд рэчыва, як кафэін, можа прывесці да летальнага зыходу. Адзін ці два кубкі дапамагаюць узбадзёрчыцца, павялічваюць да 10 кубкаў доза, хутчэй за усё, прывядзе да сну, а 100 кубкаў проста аднімуць жыццё.

Міф 2. Не ўсе наркатыкі шкодзяць розуму.

Абсалютна ўсе наркатыкі затуманяюць розум. Падчас разумовых працаў чалавек карыстаецца асацыятыўнымі карцінкамі, якія наш мозг запамінае і захоўвае. І ў неабходнай жыццёвай сітуацыі гэтыя карцінкі прыходзяць на дапамогу ў вырашэнні праблем. А ўжыванне наркатыкаў робіць асацыятыўныя шэрагі карцінак бессэнсоўнымі і заблытанымі, стварае пустачы. Таму, калі ўзнікае неабходнасць скарыстацца інфармацыяй, чалавек, што ўжывае наркатыкі, не можа гэтага зрабіць. Адбываецца дэградацыя асобы, расшні, якія ёў прымаюцца, затармажаныя, учынікі — неадэкватныя.

Міф 3. Не ўсе наркатыкі прыводзяць да прывыкання.

Абсалютна ўсе прэпараты прыводзяць да таго, каб чалавек хацеў вярнуць адчуванне наркатычнага стану. Да ўсіх, хто

намагаўся з дапамогай наркатыкаў вырашыць асабістыя праблемы, яны вярнуцца з большай сілай. Як толькі эфект ад забароненага прэпарата знікне, з'явіцца нервознасць і раздражнёнасць. Каб расслабіцца, даведзецца зноў прымаць «яд». Гэта і ёсць замкнёнае наркатычнае кола, у якім наркатык — неад'емная частка жыцця.

Міф 4. Пасля ўжывання стымулятару і галюцынагенаў не ўзнікае наркатычнай залежнасці і не бывае ломкі.

Абстынентны сіндром (ломка) узнікае ў наркамана незалежна ад віду наркатычных сродкаў. Але пры гэтай залежнасці ён працягваецца больш ярка і бяліаха. Горш за усё тое, што ў «бяскрыўдныя наркатыкі» аматары клубных тусовак заліваюць галюцынаген экстазі. Прымаючы да яго ўзрушвальнага дзеяння, яны праз нейкі час вымушаны перайсці на больш моцныя наркатыкі. Жаж наркаманіі ў тым, што ахвяры шырыя перакананыя, я здольны кантраляваць сваё захапленне і магу адмовіцца ад яго ў любы момант. Таму калі ў вас ці у вашых блізкіх уз-

нікла залежнасць, неабходна як мага хутчэй звяртацца да ўрача.

Міф 5. Марыхуана бяспечная.

Марыхуана уплывае на нервы і шкодзіць лёгкім. Яна змяшчае велізарную колькасць рэчываў, якія павялічваюць рызыку ўзнікнення раку. Яе ўжыванне «спальвае» мінералы і вітаміны і прымушае нервы «нямець». Курэнне марыхуаны выклікае прыемныя адчуванні, а яе адсутнасць пагаршае самаадчуванне, таму хочацца яшчэ і яшчэ. Усе органы пачынаюць ад гэтага імкліва пакутаваць.

Міф 6. Наркатыкі трымаюцца ў арганізме не больш за год.

Большая частка наркатыкаў затрымліваецца ў арганізме ў тлушчах, блізка размешчаных да вен. Таму, калі чалавек ужо адмовіўся ад наркатыкаў, пачынае заміраць фізічная актыўнасць і спальваць тлушч, то хоць бы і невялікая колькасць наркатыкаў, але трапляе ў блізка размешчаную вену. Нават такая мізэрная доза здольная зноў выклікаць жаданне ўжыць прэпарат.

Міф 7. Дастаткова легалізаваць наркатыкі, і цікавасць да іх спадзе, а значыць, спыніцца іх масавае ўжыванне.

Сапраўды, існуе такі псіхалагічны феномен, як прыцягненне чалавека да небяспечнага і забароненага. Ён у падлеткавым узросце працягваецца асабліва ярка. Так, адна з прычын цікавасці да наркатыкаў — гэта іх забароненасць, і ў выпадку іх легалізацыі гэты псіхалагічны механізм перастане дзейнічаць. Аднак наркаманія ў гэтым выпадку яшчэ больш расквітнее, што пацвярджае трагічны вопыт многіх краін (Кітай, Галандыя, Швецыя і інш.).

Варта памятаць, што забарона на наркатыкі ў гэтых краінах ніколі не знімалася цалкам. Афіцыйны дазвол быў дадзены на продаж толькі так званых «лёгкіх» наркатыкаў і ў пэўныя месяцы (спецыяльнымі крамамі, кавярнях, рэстаранах), абмежаванай колькасці асоб і строга кантраляваных, вельмі невялікіх доз. Таксама быў уведзены жорсткі кантроль за аптывымі продажамі і правозам наркатыкаў. Аднак нават частковая легалізацыя наркатыкаў прывяла да велізарных негатывных

наступстваў. У Галандыі за чатыры гады з моманту легалізацыі гашышэ колькасць яго курцоў ва ўзросце пасля 15 гадоў падвоілася, а ва ўзросце 12-13 гадоў — патроілася, пагоршылася крмінагенная сітуацыя, вырасла спажыванне і больш «цяжкіх» наркатыкаў. У Швецыі ў 1965-67 гадах легалізацыя прывяла да росту «чорнага рынку», колькасці нарказалежных і смяротнасці сярод іх. Падобная карціна назіралася ў амерыканскім штаце Аляска напрыканцы 1980-х.

Па-другое, псіхалогія нашага, асабліва маладога, чалавека і псіхалогія грамадзян названых краін мае сур'ёзныя адрозненні. Калі першыя не прывыклі паважваць дзёржаву, яе ўказы і абмежаванні і гатовыя для задавальнення сваіх патрэб у наркатыках пайсці на любыя злоўжыванні і нават злчынствы, то другія, у сваёй большасці, прывучаны паважваць закон. А таму легалізацыя наркатыкаў у нашай краіне, нават з вялікай колькасцю абмежаванняў і аговарак, прывядзе да масавых злоўжыванняў, што фактычна стане поўнай легалізацыяй наркатыкаў.

Міф 8. Любоў мацнейшая за нарказалежнасць, а таму можна выратаваць

сфарміравацца ўстойлівай залежнасці. Дый быццам не лішне было б даведацца пра схільнасці сваіх дзяцей.

Работа з бацькамі наогул вельмі важная. Не заўсёды яны падаюць патрэбны прыклад дзеям. Неабходна ўлічваць, што ў развіцці любога захворвання вышальную ролю іграе схільнасць. Спадчыны фактар яшчэ ніхто не адмяняў. Калі бацька альбо алкаголікі, то рызыка развіцця захворвання ў дзіцяці ўзрастае на 50 працэнтаў; калі толькі адзін — то на 25. Гэта азначае, што нават нязначныя дозы ўжытага алкаголю могуць прывесці да залежнасці.

Немаважнае ролю таксама маюць і праблемы псіхалагічнага характару самога падлетка, так і канфлікты ўнутры сям'і, адсутнасць прыняцця і ўзаемаарування. У папярэджанні любой залежнасці менавіта псіхалагічна дапамога ставіцца на першае месца.

Бацькі, якія не дазваляюць абследаваць сваё дзіця, становяцца, якім здаецца, на паціючы яго абароны. Аднак **вядома безліч выпадкаў, калі бацькі апошнімі даведаюцца пра тое, што іх нашадкі прымаюць наркатыкі або ўжываюць алкаголь.**

Правядзенне тэсціравання цалкам апраўданае, але для станоўчага выніку важна вытрымліваць ананімнасць, захоўваць канфідэнцыйнасць.

наступстваў. У Галандыі за чатыры гады з моманту легалізацыі гашышэ колькасць яго курцоў ва ўзросце пасля 15 гадоў падвоілася, а ва ўзросце 12-13 гадоў — патроілася, пагоршылася крмінагенная сітуацыя, вырасла спажыванне і больш «цяжкіх» наркатыкаў. У Швецыі ў 1965-67 гадах легалізацыя прывяла да росту «чорнага рынку», колькасці нарказалежных і смяротнасці сярод іх. Падобная карціна назіралася ў амерыканскім штаце Аляска напрыканцы 1980-х.

Па-другое, псіхалогія нашага, асабліва маладога, чалавека і псіхалогія грамадзян названых краін мае сур'ёзныя адрозненні. Калі першыя не прывыклі паважваць дзёржаву, яе ўказы і абмежаванні і гатовыя для задавальнення сваіх патрэб у наркатыках пайсці на любыя злоўжыванні і нават злчынствы, то другія, у сваёй большасці, прывучаны паважваць закон. А таму легалізацыя наркатыкаў у нашай краіне, нават з вялікай колькасцю абмежаванняў і аговарак, прывядзе да масавых злоўжыванняў, што фактычна стане поўнай легалізацыяй наркатыкаў.

Міф 8. Любоў мацнейшая за нарказалежнасць, а таму можна выратаваць

ИНФОРМАЦИОННОЕ СООБЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА по продаже гражданам Республики Беларусь в частную собственность земельных участков для строительства и обслуживания жилых домов в дер. Поддубье, дер. Орлово Жодинского сельсовета Смолевичского района Минской области

1. Форма проведения аукциона	Открытый
2. Дата, время и место проведения аукциона	10 апреля 2015 года в 10.00 г. Жодино, пер. Молодежный, 3 Жодинский сельсовет, кабинет №1
3. Продавец и его адрес	Жодинский сельский исполнительный комитет, г. Жодино, пер. Молодежный, 3 Лот № 1 – земельный участок площадью 0,1203 га, с кадастровым № 624881711601000258 в деревне Поддубье, участок № 102 по генплану Лот № 2 – земельный участок площадью 0,1425 га, с кадастровым номером 624881709601000040 в деревне Орлово
4. Земельный участок, его кадастровый номер и адрес	Участниками аукциона могут быть граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие на территории республики или приравненные к постоянно проживающим в соответствии с законодательными актами Республики Беларусь. Аукцион считается состоявшимся при наличии не менее двух участников
5. Условия продажи	Без изменения целевого назначения
6. Целевое назначение земельного участка	Для строительства и обслуживания жилого дома
7. Начальная цена продажи	Лот № 1 – 60 000 000 рублей Лот № 2 – 30 000 000 рублей
8. Условия проведения аукциона	Участниками аукциона могут быть граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие на территории республики или приравненные к постоянно проживающим в соответствии с законодательными актами Республики Беларусь. Аукцион считается состоявшимся при наличии не менее двух участников
9. Наличие инженерной инфраструктуры	Лот № 1 (возможность электроснабжения, газоснабжения).
10. Сумма задатка и реквизиты продавца	10% от начальной цены земельного участка, р/с 3604627020009 в филиале №16 АСБ «Беларусбанк» г. Жодино, ул. 50 лет Октября, 25-А», код 812, УНП 600023532 (с пометкой «Задаток за земельный аукцион»), код платежа 04901
11. Порядок предварительного ознакомления в натуре с продаваемыми земельными участками	Каждый понедельник в 15.00
12. Окончательный срок приема заявлений	3 апреля 2015 года до 17.00
13. Контактный телефон	8-01775 35-449, 8-01775 37-174, 8-01775 37-189

Расходы по организации и проведению аукциона и затраты на публикацию информационного сообщения подлежат возмещению победителем аукциона.

- Примечания: для участия в аукционе в адрес продавца необходимо предоставить:
1. Заявление на участие в аукционе по установленной форме.
 2. Копии платежных поручений, заверенные банком, подтверждающие внесение задатка на расчетный счет продавца.
 3. Документ (копию), удостоверяющий личность (паспорт) покупателя, или его доверенного лица.
 4. Доверенность, заверенную нотариально (в случае, если на аукционе интересы покупателя представляет это лицо).

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ ОБ АУКЦИОНЕ ПО ПРОДАЖЕ ПРАВА ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРА АРЕНДЫ ИЗОЛИРОВАННОГО ПОМЕЩЕНИЯ

Наименование	Характеристика
Наименование объекта, краткая характеристика	Право заключения договора аренды помещения, площадью 44,7 кв.м в здании жилищно-эксплуатационной службы, расположенного по адресу: г.п. Красносельский, ул. Строителей, 8А, сроком 3 года с даты заключения договора аренды
Местонахождение объекта	г.п. Красносельский, ул. Строителей, 8А
Начальная цена продажи	1 139 850 (один миллион сто тридцать девять тысяч восемьсот пятьдесят) белорусских рублей с учетом НДС
Коэффициент к базовой арендной величине по договору аренды	- коэффициент 3,0;
Сумма задатка	113 985 (сто тринадцать тысяч девятьсот восемьдесят пять) белорусских рублей
Продавец	Производственное коммунальное унитарное предприятие «Волковское коммунальное хозяйство»
Организатор торгов	Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 41-98-32, 41-98-34
Условия аукциона	Для осуществления банковской деятельности
Условия оплаты	По договоренности сторон
Срок заключения договора аренды	Не позднее 10 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов
Номер р/с для перечисления задатка	р/с 301 257 917 0017 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, БИК 153001739, УНП 500833225.

Аукцион состоится 07 апреля 2015 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3

Аукцион проводится в соответствии с Инструкцией о порядке проведения аукционов по продаже права заключения договоров аренды капитальных строений (зданий, сооружений), изолированных помещений, машино-мест, их частей, находящихся в собственности Волковского района, утвержденной Решением Волковского районного Совета депутатов от 19.12.2003 № 36.

К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текучий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами:

1. заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на текучий (расчетный) счет, указанный в извещении;

2. копия документа, выданного обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе организатору аукциона предъявляются:

- представителем юридического лица, индивидуального предпринимателя и доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность этого представителя;
- физическим лицам – документ, удостоверяющий личность физического лица;
- представителем физического лица – доверенность и документ, удостоверяющий личность представителя.

Принимая заявления на участие в аукционе со всеми необходимыми документами, заверенными в установленном порядке, организатор аукциона, день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона.

В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявленная на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209 с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница) Последний день приема заявлений – 1 апреля 2015 г. до 15.00.

Телефон для справок: 41-98-32, 41-98-34 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА Организатор аукционов: Коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел. (0212) 42-61-62.

Продавец: Глубокское районное потребительское общество, г. Глубокое, ул. Ленина, д. 34, 8 (02156) 2-30-57.

Лот №1. Капитальное строение с инвентарным №220С/26262, площадью – 142,8 кв.м, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилища, наименование – здание архива, расположенное по адресу: Витебская обл., Глубокский р-н, г. Глубокое, ул. Железнодорожная, 24/7. Капитальное строение с инвентарным №220С/26328, площадью 367,5 кв.м, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилища, наименование – склад материалов, расположенное по адресу: Витебская обл., Глубокский р-н, г. Глубокое, ул. Железнодорожная, 24/8. Имущество расположено на земельном участке с кадастровым №15010001921 площадью 0,0087 га. Начальная цена: 444 050 880 бел. руб. с учетом НДС. Размер задатка 44 405 000 бел. руб.

Лот №2. Капитальное строение с инвентарным №220С/16057, расположенное по адресу: Витебская обл., Глубокский р-н, г. Глубокое, ул. Железнодорожная, д. 24, площадью 274 кв.м, назначение – здание специализированное складов, наименование – материально-техническое склад, Капитальное строение с инвентарным №220С/15206, расположенное по адресу: Витебская обл., Глубокский р-н, г. Глубокое, ул. Железнодорожная, д. 24, площадью 576,8 кв.м, назначение – здание специализированное складов, наименование – павильон для стеклолито. Имущество расположено на земельном участке с кадастровым №1215501001000272 площадью 0,1406 га. Начальная цена: 366 253 440 бел. руб. с учетом НДС. Размер задатка 36 625 900 бел. руб.

Лот №3. Капитальное строение с инвентарным №220С/26329, расположенное по адресу: Витебская обл., Глубокский р-н, г. Глубокое, ул. Железнодорожная, 24/9, площадью 31,5 кв.м, наименование – склад заготовчат, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилища, наименование – склад, расположенное по адресу: Витебская обл., Глубокский р-н, г. Глубокое, ул. Железнодорожная, 24/9. Имущество расположено на земельном участке с кадастровым №15010001921 площадью 0,0087 га. Начальная цена: 43 182 720 бел. руб. с учетом НДС. Размер задатка 4 318 000 бел. руб.

Аукцион состоится 07.04.2015 в 12.00 по адресу: г. Глубокое, ул. Ленина, д. 34 в Глубокском районном потребительском обществе. Срок внесения задатка и подачи документов: с 04.03.2015 в 8.30 по 06.04.2015 до 17.30. Условия аукциона: заключить договор купли-продажи не позднее 20 дней с момента подписания протокола о результатах аукциона, оплатить предмет аукциона в порядке и сроки, указанные в договоре купли-продажи.

Заявления на участие в аукционе со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, д. 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Аукцион проводится в порядке, установленном Положением о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества, находящегося в собственности Витебского областного союза потребительских обществ, утвержденным Постановлением правления Витебского областного союза потребительских обществ от 20.09.2011 №301 (далее – Положение). Лица, желающие участвовать в аукционе, обязаны подать организатору аукциона в указанный в извещении срок заявление на участие в аукционе, поданное в установленном порядке, с приложением документов и в порядке, установленном главой 4 Положения. Осново предметов торгов осуществляется в рабочие дни с 8.30 до 17.00, по месту нахождения имущества. Аукцион состоится при наличии не менее 2-х участников. Победителем аукциона – участник, предложивший наименьшую цену. Победителем аукциона (единственным участником аукциона) обязан перечислить задатки на организацию и проведение аукциона на расчетный счет, указанный в протоколе аукциона в течение 3 (трех) рабочих дней со дня проведения аукциона. Задатки перечисляются на р/с 3012070870010, ЦБУ №2 ЗАО «МТБ-банк», г. Витебск, ул. Ленина, 17, БИК 153001117, УНП 390477566, получатель платежа ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Организатор аукциона вправе в любое время, но не позднее, чем за 3 дня до даты проведения аукциона, отказаться от проведения аукциона.

Дополнительную информацию можно получить по тел: (0212) 42-61-62, (029) 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru, marketvit.by.

16 марта 2015 года в 12.00 СОСТОИТСЯ ВНЕОЧЕРЕДНОЕ ОБЩЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ ОАО «Брестский завод бытовой химии»

ПОВЕСТКА ДНЯ:
1. О сделках Общества.

Местонахождение ОАО: г. Брест, ул. Белорусская, 51.
Место проведения собрания: г. Брест, ул. Белорусская, 51 (кабинет директора).

С материалами, подготовленными к собранию, можно ознакомиться по адресу: г. Брест, ул. Белорусская, 51 (кабинет юриста) с 11 по 13 марта 2015 года с 9.00 до 16.00 либо 16 марта 2015 года по месту проведения собрания.

Список акционеров для участия в собрании будет составлен по состоянию реестра на 10 марта 2015 года.

Начало регистрации участников собрания: 11.30.
При себе необходимо иметь документ, удостоверяющий личность (для представителя акционера – доверенность).

Наблюдательный Совет.

Утративший представительство Белорусста по Центральному району г. Минска бланк страхового полиса по обязательному страхованию гражданской ответственности владельцев транспортных средств на территории государств-членов системы «Зеленая карта» серии ВУ01 № 10088012 считать недействительным.

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА

Наименование	Характеристика
Наименование объекта, краткая характеристика, адрес расположения	Капитальное строение, инв. № 450У/0-22668 (назначение – здание специализированное коммунального хозяйства, наименование – склад-магазин), площадью 1857,9 кв.м, расположенное по адресу: г. Слоним, ул. Советская, 86.
Земельный участок, на котором расположен объект	Кадастровый номер 425450100001006524, площадью 1,0322 га (назначение – земельный участок для обслуживания зданий и сооружений), расположенный по адресу: г. Слоним, ул. Советская, 86
Начальная цена продажи	667 251 200 (шестьсот шестьдесят семь миллионов двести пятьдесят одна тысяча двести) белорусских рублей без учета НДС
Сумма задатка	6 672 512 (шесть миллионов шестьсот семьдесят две тысячи пятьсот двенадцать) белорусских рублей
Продавец	Слонимский филиал Гродненского областного потребительского общества, г. Слоним, ул. Маяковского, 6, тел. 8-01562-215-91
Организатор торгов	Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 41-98-32, 41-98-34
Условия аукциона	Без условий
Условия оплаты	По договоренности сторон
Срок заключения договора купли-продажи	Не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов
Номер р/с для перечисления задатка	р/с 3012579170017 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, БИК 153001739, УНП 500833225.

Аукцион состоится 19 марта 2015 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209

К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в указанный в извещении срок заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текучий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами:

1. заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на текучий (расчетный) счет, указанный в извещении;

2. копия документа, выданного обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе организатору аукциона предъявляются:

- представителем юридического лица, индивидуального предпринимателя – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность этого представителя;
- физическим лицам – документ, удостоверяющий личность физического лица;
- представителем физического лица – доверенность и документ, удостоверяющий личность представителя.

Принимая заявления на участие в аукционе со всеми необходимыми документами, заверенными в установленном порядке, организатор аукциона, день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона.

В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявленная на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209 с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница) Последний день приема заявлений – 13 марта 2015 г. до 15.00.

Телефон для справок: 41-98-32, 41-98-34 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ЗВЯЗДА 4 сакавіка 2015 г.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА, НАХОДЯЩЕГОСЯ В СОБСТВЕННОСТИ ОАО «ГРОДНЕНСКАЯ ОБУВНАЯ ФАБРИКА «НЕМАН»

Наименование предмета торгов, краткая характеристика	ЛОТ № 1		
	Изолированное помещение с инв. № 400/Д-150913 (столовая), 2 этажа, железобетонный каркас с железобетонными панелями, общей площадью 2953,9 кв.м., 1977 г.п. В изолированном помещении часть площадью 0,4389 га с кадастровым номером 440100000001000524, назначение – для эксплуатации и обслуживания здания столовой.		
Местонахождение имущества	Гродненская обл., г. Гродно, ул. Гагарина, д. 41-1		
Информация о земельном участке	Имущество расположено на земельном участке площадью 0,4389 га с кадастровым номером 440100000001000524, назначение – для эксплуатации и обслуживания здания столовой		
Начальная цена	12 187 200 000 рублей с учетом НДС	Сумма задатка 3%	365 616 000 рублей
Сведения о продавце	ОАО «Гродненская обувная фабрика «Неман», г. Гродно, ул. Советских Пограничников, 95, тел. 8(0152) 52 04 00		
Сведения об организаторе торгов	Гродненское областное учреждение финансового поддержки предпринимателей, г. Гродно, ул. Мицкевича, 8, тел.: 8(0152) 77 23 79, 74 49 11		
Номер счета организатора торгов для перечисления задатка	р/с 3015575033025 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, г. Гродно, ул. Мицкевича, 3, код 739, УНП 500481906		
Срок заключения договора купли-продажи	В течение 10 (десяти) рабочих дней с момента подписания протокола о проведении торгов	Условия оплаты	Определяются по согласованию победителя торгов с продавцом при заключении договора купли-продажи
Срок подачи документов для участия в торгах	Торги состоятся 17 марта 2015 года в 12.00 часов по адресу: г. Гродно, ул. Мицкевича, 8		
Условия участия и порядок проведения аукциона размещены на сайте организатора торгов	www.fincentr.by		
Дополнительная информация по телефонам в г. Гродно:	8(0152) 772379, 744911		
	Предыдущие извещения о проведении торгов: газета «Звезда» № 192 от 09.10.2014 г., № 216 от 14.11.2014 г., № 231 от 05.12.2014 г., № 6 от 14.01.2015 г.		

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ» 09 апреля 2015 года проводит 6-ой открытый аукцион по продаже имущества республиканской собственности

Номера лотов	Наименование техники	Местонахождение объекта	Начальная цена продажи (бел. руб.)	Сумма задатка (бел. руб.)
59	Гусеничное шасси МТ-Лбу ш. 107907020 дв. 333424 1979 г. 4 кат. 3943 км	г. Минск, в/ч 63755	390 000 000	39 000 000
60	Гусеничное шасси МТ-Лбу ш. 108406046 дв. 878857 1984 г. 4 кат. 677 км	г. Минск, в/ч 63755	390 000 000	39 000 000
61	Гусеничное шасси МТ-Лбу ш. 108510068 дв. 966300 1986 г. 4 кат. 3178 км	г. Минск, в/ч 63755	390 000 000	39 000 000
62	Гусеничное шасси МТ-Лбу ш. 108510068 дв. 959099 1985 г. 4 кат. 330 км	г. Минск, в/ч 63755	390 000 000	39 000 000
63	Гусеничное шасси МТ-Лбу ш. 108510055 дв. 8802468 1985 г. 4 кат. 100 км	г. Минск, в/ч 63755	400 000 000	40 000 000
64	Гусеничное шасси МТ-Лбу ш. 108612047 дв. 976008 1987 г. 4 кат. 1572 км	г. Минск, в/ч 63755	410 000 000	41 000 000
65	Гусеничное шасси МТ-Лбу ш. 108701010 дв. 126739 1987 г. 4 кат. 2941 км	г. Минск, в/ч 63755	400 000 000	40 000 000
66	Гусеничное шасси МТ-Лбу ш. 108701005 дв. 022827 1987 г. 4 кат. 1430 км	г. Минск, в/ч 63755	400 000 000	40 000 000
67	Гусеничное шасси МТ-Лбу ш. 108611063 дв. 020039 1986 г. 4 кат. 1406 км	г. Минск, в/ч 63755	400 000 000	40 000 000

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Казинца, д. 2, 6-й этаж 09 апреля 2015 г. в 11.00.

К участию в аукционе допускаются юридические лица, индивидуальные предприниматели и физические лица, оплатившие задаток и подавшие заявление на участие в аукционе, учредительские и другие необходимые документы до 17.00 06 апреля 2015 года.

Победитель аукциона обязан:

1. Заключить договор купли-продажи не позднее 3-х дней с момента проведения аукциона.
2. Произвести оплату стоимости движимого имущества разовым платежом.

30 марта 2015 года состоится общее собрание акционеров ОАО «Дом торговли «Свислочь», расположенного по адресу: г. Минск, ул. Сторожевская, 8.

Собрание пройдет по адресу: г. Минск, ул. Сторожевская, 8, кабинет директора.

Регистрация участников собрания 30 марта 2015 года с 9.00 до 11.45 по месту проведения собрания.

Начало работы собрания – 30 марта 2015 года, 12.00.
Для регистрации при себе иметь следующие документы: акционеру общества – паспорт, представителю акционера – паспорт и доверенность.

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ПОВТОРНЫХ ТОРГАХ

Наименование (описание) имущества и его стоимость	ЛОТ № 1. Дробилка молотковая АКД-18 с циллиндром 18,5кВт, 2011 г.в., стоимостью 32 400 000 бел. рублей. ЛОТ № 2. Гранулятор КЛ230В, 2012 г.в., стоимостью 19 890 000 бел. рублей. ЛОТ № 3. Гранулятор КЛ230В, 2012 г.в., стоимостью 19 890 000 бел. рублей.
Собственник (владелец) имущества	ООО «ГРАНДЭНЕРГО» (УНН 391471486)
Местонахождение (адрес) имущества	г. Полоцк, ул. Строительная, строение 19, складское помещение С-4
Наличие обременений	нет
Место (адрес), дата и время проведения торгов	18.03.2015 в 11.00 г. Витебск, ул. Правады, 32, каб. 320
Справочная информация об организаторе торгов	Управление принудительного исполнения главного управления юстиции Витебского облисполкома 210029, г. Витебск, ул. Правады, д. 34. Судебный исполнитель Ильющенков Алексей Александрович, тел. (80212) 607106, начальник отдела Бурака Игорь Вячеславович, тел. (80212) 600975
Условия и порядок проведения торгов	Лицо, желающее принять участие в торгах, до начала торгов обязано: 1. Подать письменную заявку на участие в торгах и дать подписку об отсутствии препятствий для приобретения имущества, предусмотренных законодательством. 2. Внести задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества (по каждому лоту) на депозитный счет Главного управления юстиции Витебского облисполкома № 3642903001037 в 200 филиале ОАО СБ «Беларусбанк», МФО 635, УНП 300002505, не позднее 11.00 17.03.2015 г. Минимальная величина первого шага – 5% от первоначальной стоимости лота. В соответствии с частью 3 статьи 401 Хозяйственного процессуального кодекса Республики Беларусь возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется покупателем имущества.

Филиал «Центр «Белтехинвентаризация» г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2

Извещает о проведении повторного аукциона по продаже имущества ОАО «Гомельский радиозавод» 8(0232)21 60 07

№ лота	Наименование объекта	Начальная цена продажи лота, бел. руб.	Сумма задатка, бел. руб.
1	- Капитальное строение с инвентарным номером 350/С-115922, расположенное по адресу: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Обезьданя, 9/6, площадь – 4999,22 кв.м, назначение – Здание многофункциональное, наименование – корпус № 4, по начальной цене – 9 489 600 000 рублей с НДС. - Оборудование: 1. щиты спецтоковые, инв. 8784, по начальной цене – 6 086 400 рублей с НДС. 2. щиты спецтоковые, инв. 8785, по начальной цене – 6 086 400 рублей с НДС. 3. щиты спецтоковые, инв. 8786, по начальной цене – 6 086 400 рублей с НДС. 4. щиты спецтоковые, инв. 8787, по начальной цене – 6 086 400 рублей с НДС. 5. щиты спецтоковые, инв. 8788, по начальной цене – 6 086 400 рублей с НДС. 6. щиты спецтоковые, инв. 8789, по начальной цене – 6 086 400 рублей с НДС. 7. щиты спецтоковые, инв. 8790, по начальной цене – 6 086 400 рублей с НДС. 8. щиты спецтоковые, инв. 8791, по начальной цене – 6 086 400 рублей с НДС. 9		

ВЯСНА ПРЫЙШЛА, ВЯСНЕ ДАРОГУ!

Зусім хутка можна будзе схаваць цёплыя рэчы далей у шафы і прыбрацца ў абноўкі. Па якія сталічныя модніцы накіраваліся на Вялікі модны маркет, што праходзіў у Нацыянальнай школе прыгажосці.

Свой прывабны хэндмэйд прадставілі сорак дызайнераў адзення і пяцьдзясят дызайнераў аксесуараў. Яркія паліто і вясеннія сукенкі, шалікі і капелюшы ручной работы, завушніцы, каралі, пярсцёнкі — усім гэтым можна было папоўніць свой гардэроб да новага сезона.

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

Работы ў садзе да распускання пупышак

Дзень становіцца ўсё даўжэйшым. Пара рыхтаваць сад да надыходзячага сезона. Работы па ахове плодových і ягадных культур ранняй вясной праводзяць да распускання пупышак раслін, калі шкоднікі і ўзбуджальнікі хвароб і паразітаў знаходзяцца яшчэ ў стадыі спакою і не здолныя нанесці шкоду.

Усё мацней прыпякае сонца, пачынаюць ажываць дрэвы, у гэты час узнікае небяспека пашкоджання іх **сонечнымі апёкамі**. У сонечны дзень тэмпература паверхні кары на штабле на сонцы з паўднёва-заходняга боку бывае на 12—15 °С вышэйшай, чым на зацэненым паўночна-ўсходнім баку. Перагрэў і адтаўненне кары ўдзень з наступным замярзаннем ноччу могуць выклікаць пашкоджанне кары. Праяўляюцца апёкі ў выглядзе плям, звычайна з паўднёва-заходняга боку дрэва. Кара ў месцах пашкоджання становіцца крывы ўціснутай і адрозніваецца па колеры. Утвараюцца раны, праз якія ў асноўным і пранікаюць у расліну ўзбуджальнікі чорнага раку, цытаспарозу і шэрагу іншых хвароб штамбаў і шкільных галін. Апёкі могуць захопліваць даволі вялікія участкі кары, выклікаючы адміранне шкільных галін, а часам і ўсёй расліны. З'яўленне апёкаў можна папярэдзіць, пабяліўшы дрэвы сумессю 20-працэнтнага вапнавага малака з дабаўленнем 300 г меднага купарвасу і 1 г кльці (на 10 л вады), з гэтай жа мэтай можна выкарыстоўваць водаэмульсійную фарбу або гатовую садовую пабелку. Бяліць дрэвы трэба ў самым пачатку вясны, а не адцягваць да майскіх свят.

У цёплым дні праводзяць **абразанне дрэў**. Уважліва аглядаць расліны і зрэжце галінкі з кладкамі як кольчатага шаўкапрада. Кладкі не знішчайце, а змясціце ў адкрыты посуд і пакіньце яго на мяккі сад, каб захаваць карысных насякомых, лічынкі якіх могуць знаходзіцца ўнутры як кольчатага шаўкапрада. З не заражаных яйкаедам як падчас распускання пупышак выйдучы вусені кольчатага шаўкапрада, але, пазбаўленыя ежы, яны загінуць, а яйкаеды выляцяць пасля цвіцення дрэў, калі матылі кольчатага шаўкапрада зноў адкладуць яйкі на галінкі дрэў.

Распусканне пупышак у ягадных кустоў пачынаецца вельмі рана. Каб не пашкодзіць іх, першае апыркванне праводзяць адразу ж, як толькі сьдзе снег.

Калі падчас абрэзкі ў паветры адчуваецца лёгкі марозік, то зрэзы дыяметрам больш за 2 см замазваюць алейнай фарбай, а калі тэмпература паветра плюсовая, выкарыстоўваюць садовы вар — тады ён лепш мажа і прыліпае. Са зрэзанымі галінкамі выдалююць яйкакладкі шкоднікаў, міцільны грыбныя хваробы, што істотна памяншае колькасць шкоднікаў і інфекцыйную нагрузку на дрэвы.

Да пачатку набаркання пупышак у сырое надвор'е металічнай шчоткай **трэба ачысціць старую адмершую кару са штамбаў**, пад якой звычайна зімоўваюць шкоднікі. Вакол штамба расцілаюць плёнку або тканіну, на якую саскрабаюць кару. Нельга дапускаць пашкоджання кары, каб пасля праз ранкі не праніклі патогены, якія выклікаюць захворванні драўніны. Вычышчаную кару выносяць за межы саду і спальваюць.

Правядзіце **лячэнне ран** на кары ствалоў і асноўных льячоў, якія ўтвараюцца ад морозу, пашкоджанняў грызунамі. Вялікія раны зачышчаюць вострым нажом да здаровай ткані, дэзынфікуюць расствам меднага купарвасу (10 г на 1 л вады) і замазваюць садовым вараем або сумессю гліны з кармавым (1:1) з дадаткам фунгіцыду тапін-М (1—2%).

Пры аглядзе дрэў у гэты час лёгка ўбачыць, што **лісце, якое затрымалася ў кронах**, прымацавана да галінак тоненькімі паўцікамі. Гэта гнёзды вусеняў барышніцы і залатгаўкі. Таксама на галінках вісяць **засохлыя плады**, пашкоджаныя грыбнымі хваробамі — пладовымі гнілымі. Іх, таксама як і гнёзды матылькоў, лёгка зняць з дапамогай палкі, на канец якой надзець прыстасаваны ў выглядзе лапак, рагатак, шчоткі і т. п. Гнёзды залатгаўкі да галінак прымацаваны надзежна, іх даводзіцца зразаць секатарам разам з галінкай.

Час першага апырквання надыходзіць тады, калі сярэднясутачная тэмпература паветра дасягне 5 °С. Паспех барацьбы са шкоднікамі і ўзбуджальнікамі хвароб саду залежыць галоўным чынам ад своечасовага і правільнага прымянення хімічных сродкаў абароны раслін. Аднак гэта не значыць, што апыркванне сад ядахімікатамі і біялагічнымі прэпаратамі варта штогод па стандартнай схеме. Трэба зыходзіць са ступені заражанасці раслін тымі ці іншымі шкоднікамі і чаканага з'яўлення хвароб. Прымяняць ядахімікаты і іншыя сродкі барацьбы без уліку фактычнай наўнасці шкоднікаў і хвароб, «на ўсялякі выпадак», не варта.

Апыркванне, якое праводзіцца да распускання пупышак, накіравана супраць шкоднікаў, якія зімоўваюць на кары дрэў: шчытовак, як яблынавай медзяніцы, пладовай тлячой, розных тлей, вусеняў яблынавай моці; супраць узбуджальнікаў паршы яблыні і грушы, плямістасці лісця, кокамікозу вішні і іншых хвароб, а таксама супраць імоў і лішайнікаў.

Для ранневяснянага апырквання саду рэкамендуецца нітраген, мінераламслены прэпарат № 30 і яго аналагі, жалезны купарвас.

Раз на тры-чатыры гады мэтазгодна праводзіць ранневясенняе апыркванне пладовых дрэў, парэчак і агрэсту расствам жалезнага купарвасу. Яблыні і грушы апрацоўваюць 5-працэнтным, слівы, вішні і іншыя костачкавыя, а таксама парэчкі і агрэст — 3-працэнтным расствам.

Жалезны купарвас засцерагае расліны ад розных грыбных хвароб і знішчае мох і лішайнікі. Дарэчы, трапляючы ў глебу, ён спрыяе лепшаму развіццю дрэў і кустоў.

Мінераламслены прэпарат № 30 і яго аналагі высокаэфектыўныя пры ўжыванні супраць лічынчых шчытовак, як пладовай тлячой і ліставёртка. Гэты прэпарат не дае эфекту пры барацьбе з якаямі яблынавай медзяніцы і тлей, а таксама з хваробамі раслін.

Нітраген ужываецца супраць як тлей, яблынавай медзяніцы, ён менш эфектыўны супраць пладовай тлячой і шчытовак. Гэты прэпарат выкарыстоўваюць і як сродкаў, які знішчае ўзбуджальнікаў паршы яблыні і грушы, кокамікозу вішні і іншых хвароб, якія зімоўваюць у апалым лісці. Таму пры апыркванні дрэў трэба апыркваць і глебу пад імі, асабліва старанна там, дзе ёсць апалае лісце. Для знішчэння ўзбуджальнікаў паршы яблыні і грушы ў апалым лісці ўжываюць таксама мачавіну ў канцэнтрацыі 700 г на 10 л вады. Толькі памятайце — нельга, каб раствор мачавіны трапіў на кару дрэў, каб пазбегнуць апёкаў.

Апыркванне праводзяць спосабам прамывання, бо толькі пры багатым змочванні ўсіх галін можна знішчыць шкоднікаў, большасць якіх зімоў у расколінах кары і іншых зацішлых месцах. Нават пры вельмі акуратным апыркванні пладовых дрэў і ягадных кустоў частка расства будзе зносіцца ў бок, таму калі ў мікрадрэзях яду пасаджаныя суніцы, шматгадовыя агародніна і кветкі, то, каб пазбегнуць апёкаў лісця, трэба пры апыркванні прыкрываць гэтыя культуры сінтэтычнай плёнкай або шчыльнай тканінай.

Праводзяць абразанне ягадных кустоў, выдалюючы сухія, старыя, пашкоджаныя галінкі, амалоджваючы кусты і знішчаючы ствалавыя шкоднікі. Важна зрэзаць іх,

не пакідаючы пянькоў (там зімоўваюць яйкі і лічынкі шкоднікаў).

Да распускання пупышак лёгка выявіць **кусты чорных (радзій чырвоных і белых) парэчак** з неармальна вялікімі, быццам прыпухлымі пупышкамі. Калі зрэзаць такую пупышку ў уважліва разгледзець яе ў моцную лупу, то ўнутры будзе відаць дробныя белаватыя шкоднікі, якія нагадваюць рачкоў. Гэта самкі пупышкавага кляшча — аднаго з небяспечных і шырока распаўсюджаных шкоднікаў чорных парэчак. У кожнай хворай пупышцы іх знаходзіцца некалькі тысяч. Гэты від кляшча з'яўляецца пераносчыкам з хворых кустоў на здаровыя мікаплазмагена захворвання парэчак — махрыстасці. Пашкоджаныя пупышкі трэба старанна абраваць і знішчыць, а калі куст пашкоджаны моцна, то варта выразаць хворыя галінкі, асяржона вынесці за межы саду і спаліць. У гэты ж час **неабходна зрэзаць і спаліць канцы парэчак агрэсту, пашкоджаныя амерыканскай мучністай расой** (яны

чарнеюць, становяцца кручкападобнымі, падсыхаюць). Зразаючы канцы парэчак, трэба часткова, прыкладна на адну-дзве пупышкі, захопліваць і здаровую частку. Выразаць пашкоджаныя галінкі і канцы парэчак трэба да апырквання раслін ядахімікатамі.

Распусканне пупышак у ягадных кустоў пачынаецца вельмі рана. Каб не пашкодзіць іх, першае апыркванне парэчак і агрэсту расствамі нітрагену і жалезнага купарвасу праводзяць адразу ж, як толькі сьдзе снег.

Поспех барацьбы са шкоднікамі і ўзбуджальнікамі хвароб саду залежыць ад своечасовага і правільнага прымянення хімічных сродкаў абароны раслін.

Пасля раставання снегу трускалкі чысцяць ад сугора і хворага лісця, на якім зімоўваюць споры розных грыбных хвароб. Аглядаючы ўчастак для выяўлення загінулых раслін. У куцікаў, трапляючы ў глебу, ён спрыяе лепшаму развіццю дрэў і кустоў.

Пасля раставання снегу трускалкі чысцяць ад сугора і хворага лісця, на якім зімоўваюць споры розных грыбных хвароб. Аглядаючы ўчастак для выяўлення загінулых раслін. У куцікаў, трапляючы ў глебу, ён спрыяе лепшаму развіццю дрэў і кустоў.

Даты Падзеі Людзі

4 САКАВІКА

1634 год — нарадзіўся (маёнтка Лышчыцы, цяпер Брэсцкі раён) Казімір Лышчынскі, беларускі мыслер-атэіст і матэрыяліст, грамадскі дзеяч, педагог. Вучыўся ў езуіцкім калегіуме ў Брэсце, духоўнай акадэміі ў Кракаве. Працаваў выкладчыкам у Львове, памочнікам рэктара Брэсцкага езуіцкага калегіума, у школе, якую заснаваў у Лышчыцах. Калі 1666 года пакінуў ордэн езуітаў. Займаў пасады памочніка суддзі Брэсцкага ваяводства, быў паслом у сойм ад Брэста. Займаўся навуковай, гаспадарчай, педагогічнай і грамадскай дзейнасцю. Светапогляд Лышчынскага фарміраваўся на аснове атэістычных і матэрыялістычных традыцый антычнай філасофіі і эпохі Адраджэння. Лічыў Бога фантастычным стварэннем чалавечага розуму. Сцвярджаў, што свет існуе вечна, а прырода развіваецца паводле ўласных законаў. Марыў аб стварэнні грамадства раўнапраўя і братэрства, хацеў бачыць «свет без улады, гарды без начальнікаў, народы без гаспадароў». Прадбачыў некаторыя ідэі філасофаў Асветы. У 1687 годзе за рукапісны трактат «Аб неіснаванні Бога» прызнаны атэістам і знявольнены. Соймавы суд асудзіў Лышчынскага да пакарэння смерцю праз спальванне на вогнішчы. Пакараны ў Варшаве ў 1689 годзе.

1678 год — нарадзіўся Антонія Вівальдзі, італьянскі кампазітар, скрыпач. Яго першым наставнікам быў бацька — скрыпач сабора святога Марка. Антонія хварэў на астму і быў вельмі слабым. Але дзякуючы велізарнай творчай энергіі і натхненню ён рабіў штодня каласальную працу. Вівальдзі склаў музыка, іграў, выкладаў у музычнай школе і кіраваў аркестрам. У 1703-м кампазітар прыняў сан святара. У вялікай спадчыне майстра — шматлікія оперы, духоўныя творы, інструментальныя канцэрты. Антонія Вівальдзі зацвердзіў драматызавальную, ламбардскую манеру выканання.

1950 год — 65 гадоў таму нарадзіўся (вёска Лаўрышава Навагрудскага раёна) Канстанцін Іванавіч Качан, вядомы беларускі жывапісец. У 1975 годзе скончыў БДУ. Працуе ў жанры пейзажу. Сярод карцін: «Зімовы вечар», «Зіма ў Раўбічах», «Гара Міндоўга» і многія іншыя. Творы Кастуся Качана знаходзяцца ў Нацыянальным мастацкім музеі Беларусі, Музеі сучаснага выяўленчага мастацтва ў Мінску, у фондах Міністэрства культуры Расіі, Беларускаму музеі народнай архітэктуры і побыту, Гродзенскім гісторыка-археалагічным музеі, Доме-музеі Адама Міцкевіча ў Навагрудку, у прыватных калекцыях Германіі, Польшчы, Літвы, Латвіі, Эстоніі, Чэхіі, Сербіі, Аўстрыі, Францыі, Італіі, ЗША, Турцыі, Паўднёвай Карэі, Кітая, В'етнама і інш.

Было сказана

Георгій МАРЧУК, пісьменнік, сцэнарыст, драматург: «Цэмент і моцны, і выклікае давер, але без слабга і мяккага тэксу не абыходзіцца».

ад Янкі Крука і Аксаны Катовіч

«Анёл мой, пойдзем разам са мной, ты — наперадзе, а я — следам» — менавіта так прагаворвае кожны з нас, пакідаючы родную хату.

○ Па народных уяўленнях, у кожнага чалавека ёсць свой анёл і свой злы дух. Яны пастаянна спрачаюцца паміж сабой, адзін дапамагае, другі — шкодзіць: анёл ахоўвае ад зла, а чорт схіляе да грахоў. Калі чалавек робіць добрыя справы, анёл ахоўнік задаволены, калі ж чалавек грашыць — анёл плача і пакутуе. Нездарма добрыя якасці чалавека прыпісвалі яго моцнаму анёлу-ахоўніку, а пра дрэннага, апантаннага чалавека казалі, што «у ім пасяліўся сатана».

○ Пра чалавека, які трапіў у складаныя жыццёвыя становішчы і выходзіў з іх з гонарам, знаходзіліся на мяккі паміж жыццём і смерцю, але заставаўся жывым, казалі, што ў яго моцны анёл-ахоўнік, які яго выратаваў.

○ Добры дух, добры анёл знаходзіцца над правым плячом чалавека. Сатана-спакусіцель, злы ці пады анёл — над левым. Таму ў абрадах, якія неслі ачышчальную функцыю, дзеянні неабходна было выконваць на левы бок і праз левае плячо: тройчы плюнуць, каб не сурочылі; выліць гарэлку, якую прапаноўваюць выпіць маладым, калі яны вярталіся ў дом бацькоў пасля вянчання; калі прысылалі соль, каб не было сварак у сям'і, праз левае плячо трэба было тройчы перакінуць крыху солі і г. д.

○ Лічылася, што ў вялікія святы ці ў дні ўшанавання продкаў анёлы за рукі прыводзяць душы памерлых, падводзяць да вокнаў, каб тыя зірнулі ў хату і убачылі, як жывуць іх дзеці і ўнукі. Так з'явілася строга забарона выліваць брудную ваду, выкідаць смецце, пляваць і іншае праз вокны.

○ Нашы продкі лічылі, што ў час сну чалавека «ахоўваюць» анёлы-ахоўнікі: яны гуляюць па хаце і пужаюць нячыстую сілу. Таму ўвечары ў хаце неабходна было абвазкова падмесці падлогу, каб «анёлам было чыста гуляць».

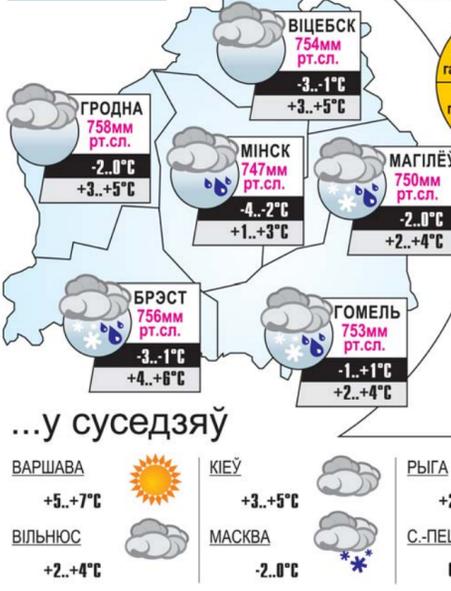
Шаноўны Аляксей Сцяпанавіч Скакун!
З прыемнасцю далучаюцца да віншаванняў з нагоды дня нараджэння, якія паступаюць на Ваш адрас у першыя дні вясны. Зычу здароўя, дастатку, сямейнага дабрабыту Вам, Вашым родным і блізкім!
З павагай — рэктар установы адукацыі «Брэсцкі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт», старшыня Брэсцкай абласной арганізацыі ГА «Белая Русь» Пятро ПОЙТА.
УНП 200002511

СЁННЯ

Сонца	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	7.52	18.52	11.00
Віцебск	7.43	18.40	10.57
Магілёў	7.42	18.42	11.00
Гомель	7.37	18.40	11.03
Гродна	8.07	19.07	11.00
Брэст	8.06	19.10	11.04

ЗАЎТРА

...у суседзях

УСМІХНЕМСЯ

— Доктар! У мяне шум у вухах, држжыкі ў каленях, я адчуваю сябе поўнай нічымнасцю.
— Зразумела. Калі з'яджае Ваша свяркоў?

Туфлі на шпільцы рэч незвычайная. Абула — шыкоўная жанчына, зняла — шчаслівы чалавек!

— У цябе ёсць мара?
— Так, пахульцэ.
— І чаму не худзееш?
— А як жыць без мары?

Ночку прадметы мяняюць свае абрысы. Бярэш шклянку вады папіць, а ў руцэ ўжо чамусьці бутэрброд з каўбасой.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫЙНАЙ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар **КАРПЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч**.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЫЛА (намеснік галоўнага рэдактара), Н.КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А.КЛЯШЧУК, А.ЛЯХОВІЧ (першы намеснік дырэктара), Н.РАСОЛЬКА, С.РАСОЛЬКА, А.СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В.ЦЕЛЯШУК, Л.ЦМОШЫК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»».

АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага 10-а.

ТЭЛЕФНЫ: прыёмны — 287 19 19 (тэл./факс); адрэдакцыйны — 287 18 64, падлікі і распаўсюджвання — 287 18 38, 287 17 21, скартарыята — 292 05 82, аддзяленні за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 44 12, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Магілёве: 32 74 31, на Мінскай воблі: (017) 292 21 03; бухгалтэрыі: 287 18 81.

http://www.zviazda.by; ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: info@zviazda.minsk.by, РЕКЛАМЫ e-mail: reklama@zviazda.by

(для зваротаў): zvarot@zviazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не з'яўляюцца супадзеннем з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй лісты. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аплукавана ў Рэспубліканскім універсальным прапрактам «Выдавецтва «Беларускі Дом друку»» ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тэраж 20.012. Індэкс 63850. Зак. № 789.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нумар падпісаны ў 19.30
3 сакавіка 2015 года.